

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Comaniciu Cristina, prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Dărămuș Eugenia Marcela

lector univ. dr. Scheau Ioan

Tehnoredactare: aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Concursul Lucian Blaga – 7 mai 2016 – Prof. Deák-Székely Szilárd Levente	3
Concursul interjudețean „Utilizarea mijloacelor media în educația pentru cetățenie – Prof. Comaniciu Cristina	6
Simpozionul „Zilele Școlii Albei” ediția a XVI-a, 10 iunie 2016 – Prof. Nandrea Maria	7
Concursul interjudețean de materiale didactice/ auxiliare 2016 - Prof. Nandrea Maria, prof. Oros Ligia Elena	9
Capsula timpului la Școala „Lucian Blaga” Ocna Mureș - Prof. Pop Elena	11
Prevenirea abandonului școlar - prof. Mureșan Laura	12
Lecția de istorie cu ajutorul turismului istoric. Studiu de caz: două trasee din județul Alba – Prof. Dăescu Nicoleta, prof. Dăescu Mihail	14
Grădinița cu program normal Vinerea – Școala Gimnazială nr. 3 Cugir – Ed. Huștiuc Nicoletta, ed. Filimon Anișoara, ed. Muntean Flavia	16
Activitățile din „Săptămâna altfel”, simpozionul național Colaborarea Grădiniță – Școală /Importanța activităților educative - Prof. înv. primar Jurca Georgeta	17
Metode de dezvoltare a spiritului critic și creativ utilizate în cadrul procesului instructiv – educativ – Prof. Filimon Mariana, prof. psih. Filimon Ana-Maria	18
Interferențe culturale – Călușarii și Morris Dance - Prof. Lupșa Alina Maria, prof. Belășcu Anca	22
Educatorea, o profesiune nobilă – calitățile unei bune educatoare – Ed. Cordea Rodica Ecaterina, Ed. Stoicescu Maria	23

Despre culturi și creativitate, într-o lume ieșită din minți - Prof. Marinceș Marinela Adriana	25	Studiul de caz și eficiența acestuia în predarea filosofiei - Prof. Caizer Daniela	38
De ce viituri, inundații și alunecări de teren? - Prof. Petri Maria	28	Proiect de intervenție personalizat - Prof. înv. primar Szilagyi Tomoiu Mihaela	41
Procesul de învățare la adulți - Prof. Lup Maria	30	Recenzie - Prof. înv. primar Alecușan Elena Gabriela	45
Educația sexuală – pro și contra – Prof. Poptelecan Călin	31	Proiect de activitate integrată „Omida mîncăcioasă” - Prof. înv. preșcolar Rotaru Alina Cristina	46
Promovarea colaborării între elevi în cadrul școlii – Prof. Maniu Valeria Angela	33	Chipurile fericirii - Prof. Moldovan Dumitru, Bibl. Bîrz Lucreția	49
Activitate educativă de intervenție pentru îmbunătățirea relației dintre etnia rromă și celelalte etnii din municipiul Sebeș - Prof. înv. preșcolar Godiciu Runcan Ileana Maria, prof. înv. preșcolar Muntean Maria Cristina	35	Utilizarea Google Drive / Google Forms ca metodă de comunicare/colaborare în mod real – Prof. Henegariu Camelia	53
Proiectele, un drum spre Europa - Prof. Todor Cornelia	36		

CONCURSUL LUCIAN BLAGA – 7 mai 2016

Prof. Deák-Székely Szilárd Levente, director CCD Alba

Casa Corpului Didactic Alba participă în cadrul manifestărilor Festivalului Internațional „Lucian Blaga” EDIȚIA a XXXVI-a, cu CONCURSUL de Creație „LAUDĂ SEMINTELOR, CELOR DE FAȚĂ ȘI-N VECI TUTUROR” (în prezent la a XI-a ediție), atrăgând an de an tot mai mulți participanți elevi și cadre didactice din județele țării la fazele locale, județene și acum la faza națională.

Cu această ocazie țin să mulțumesc inițiatorilor acestui concurs de creație, care cu 11 ani în urmă, prin acțiunea lor au adus cadrele didactice și elevii la această importantă manifestare închinată marelui filozof și scriitor Lucian Blaga: D-na Ing. ec. Viorica Gențiana Onîșoru, bibliotecar Casa Corpului Didactic Alba, D-l Prof. Gheorghe Suciu, Colegiul Național “Lucian Blaga” Sebeș ; pe vremea aceea director la CCD Alba, D-l Prof. Șalapi Constantin, director Centrul Cultural “Lucian Blaga” Sebeș.

Ca urmare a inițiativei acestor colegii, an de an, Corpului Didactic Alba în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Alba, Consiliul Local al Municipiului Sebeș, Primăriei Municipiului Sebeș și Fundația Culturală „Lucian Blaga” Sebeș au organizat în perioada ianuarie - mai 2016 activitățile necesare derulării acestui de concurs de creație având ca scop:

- valorificarea interesului elevilor și cadrelor didactice față de opera unui scriitor și filozof reprezentativ pentru literatura și cultura română
- stimularea creației literare (poezie) în rândul elevilor și cadrelor didactice, descoperirea, încurajarea și mediatizarea noilor talente.

Și în acest an în județele: Argeș, Bihor, Caraș-Sebeș, Dolj, Dâmbovița, Gorj, Harghita, Hunedoara, Prahova, Satu Mare, Suceava, Alba și Municipiul București au avut loc manifestări de creație în cadrul Ediției a XI-a a Concursului „Laudă semintelor, celor de față și-n veci tuturor”. La nivelul județelor, au fost jurizate lucrările propuse de elevi și cadre didactice, fie prin intermediul CCD din acel județ, fie direct de la unitatea școlară, au fost trimise spre jurizare la etapa națională cele mai bune lucrări selectate la fiecare secțiune.

Ca urmare din aceste județe la faza națională, au fost selectate un număr de 57 de lucrări dintre care un număr apreciabil fiind premiate cu diplome și bani :

Premiu I	9 lucrări
Premiu II	9 lucrări
Premiu III	8 lucrări

În încheiere înainte de a fi oferite premiile concursului în curtea casei natale din Lancrăm a lui Lucian Blaga, au fost oferite mulțumiri inițiatorilor, organizatorilor Festivalului Internațional “Lucian Blaga” și în mod special d-lui prof. Gheorghe Suciu pentru eforturile depuse. Mulțumiri au fost adresate și Primăriei Municipiului Sebeș și în mod special d-lui primar Adrian Alexandru Dăncilă pentru sprijinul constant acordat.

CCD Alba dorește continuarea acestui festival și în anii următori, vor fi făcute toate eforturile pentru a putea veni în sprijinul cadrelor didactice și elevilor ce au făcut din viața și opera lui Lucian Blaga o adevărată pasiune. Vă mulțumim tuturor participanților actuali și viitori și vă așteptăm cu drag la edițiile viitoare.

CONCURSUL INTERJUDEȚEAN „UTILIZAREA MIJLOACELOR MEDIA ÎN EDUCAȚIA PENTRU CETĂȚENIE!’’

Prof. Comaniciu Cristina, CCD Alba

Concursul interjudețean „*UTILIZAREA MIJLOACELOR MEDIA ÎN EDUCAȚIA PENTRU CETĂȚENIE*”, ediția a III a, s-a desfășurat în perioada 9-27 mai 2016 având ca obiective:

- Identificarea unor strategii specifice de realizare a educației pentru cetățenie prin utilizarea mijloacelor media;
- Promovarea experienței didactice în domeniul educației pentru cetățenie prin utilizarea mijloacelor media;
- Realizarea unui schimb de experiență între cadrele didactice din școlile din județ;
- Împărtășirea de bune practici în realizarea activităților bazate pe utilizarea mijloacelor media;

La această ediție au fost înscrise 14 cadre didactice județul Alba, 1 cadru didactic din județul Vâlcea, 1 cadru didactic din județul Ialomița, 1 cadru didactic din județul Argeș și 3 cadre didactice din județul Neamț, care predau în învățământul primar, gimnazial și liceal.

Pe secțiuni situația a fost următoarea :

Secțiunea A: blog, pagini web, soft educațional, revista on-line - 6 materiale înscrise

Secțiunea B: materiale infografice (afișe, postere, colaje fotografii, prezentări, hărți etc.) - 11 materiale înscrise

Secțiunea C: video (filme, animații, benzi desenate) – 6 materiale înscrise

Se remarcă față de ediția anterioară o creștere a calității materialelor înscrise, cu puternic caracter aplicativ, precum și o participare mai largă la nivel național.

Participanții au primit diplome precum și CD-ul cu ISBN cuprinzând lucrările concursului.

SIMPOZIONUL „ZILELE ȘCOLII ALBEI” EDIȚIA A XVI-A , 10 Iunie 2016

Prof. metodist Nandrea Maria, CCD Alba

Echipa simpozionului a fost aprobată în ședința Consiliului de Administrație a CCD Alba din data de 23 septembrie 2015.

Profesorii metodiști ai CCD au diseminat informațiile referitoare la simpozion, condițiile de înscriere respectiv condițiile de redactare a lucrărilor pe pagina web a CCD Alba și pe rețeaua Inspectoratului Școlar Județean Alba – albanet.ro.

TEMA SIMPOZIONULUI: Demersul educațional în contemporaneitate

SECȚIUNEA	NR. LUCRĂRI	NR PERSOANE
Management instituțional	4	5
Managementul clasei	21	26
Managementul conflictelor – agresivitate și violență	7	9

Curriculum la decizia școlii	10	12
Comunicare și relaționare în activitățile educative	12	14
Deontologie profesională în meseria de cadru didactic	6	6
Rolul proiectelor în realizarea unor parteneriate autentice în educație - profesori	11	16
Rolul proiectelor în realizarea unor parteneriate autentice în educație - învățători	7	12
Rolul proiectelor în realizarea unor parteneriate autentice în educație– educatori	14	24
Multiculturalism în sistemul educațional	2	3
Proiecte educative în structuri infodocumentare	14	19
TOTAL	108	146

S-au primit în urma anunțului un număr de 108 lucrări de la 146 cadre didactice.

Simpozionul s-a desfășurat în data de 10 iunie 2016 la Colegiul „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia începând cu orele 14. Participanții au fost repartizați pe secțiunile simpozionului și au prezentat cu precădere partea practică a lucrării, fiecare sală dispunând de videoproiector și laptop.

Fiecare participant a primit diploma de participare iar broșura cu cele 108 lucrări prezentate s-a postat pe site-ul instituției.

S-a realizat și CD-ul simpozionului care cuprinde lucrările participanților care și-au dat acordul spre publicare.

CONCURS INTERJUDEȚEAN DE MATERIALE DIDACTICE/AUXILIARE-2016

Prof. Nandrea Maria, Prof. Oros Ligia Elena, Casa Corpului Didactic Alba

Casa Corpului Didactic Alba în parteneriat cu Casa Corpului Didactic Brăila a organizat în anul școlar 2015-2016 Concursul interjudețean de materiale didactice/auxiliare, pentru îmbunătățirea calității în educație, intitulat „Materiale didactice 2016”.

Concursul s-a desfășurat pe următoarele secțiuni:

1. Mijloace audiovizuale (în format electronic)
 - Film didactic
 - CD cu soft educațional / soft utilitar
2. Materiale grafice
 - Planșe
 - Hărți

3. Jocuri didactice (în format electronic)

4. Îndrumătoare / caiete metodice / ghiduri / culegeri

Concursul a avut următoarele etape:

Etapa I - la nivelul unității școlare - 11-22 aprilie 2016

- ☐ Selecția materialelor se face de către o comisie formată din:
 - președinte - directorul unității școlare
 - vicepreședinte - responsabilul cu formarea din unitatea școlară
 - 1-3 membrii - cadre didactice din unitatea școlară
- ☐ Autorii materialelor selectate vor participa la etapa județeană pe baza unei fișe de înscriere-tip, depusă împreună cu materialele la Casa Corpului Didactic Alba până la data de 26 aprilie 2016.

Etapa a II-a - la nivelul județului - 2-13 mai 2016

- ☐ Selecția materialelor se face de către o comisie formată din inspectori de specialitate și reprezentanți ai C.C.D. până la data de 20 mai 2016.

Etapa a III-a - interjudețeană - 23-27 mai 2016

- ☐ Selecția materialelor se face de către o comisie formată din reprezentanți ai Inspectoratului Școlar Județean Brăila și Casa Corpului Didactic Brăila
- ☐ Materialele care vor fi selectate la etapele județeană și interjudețeană vor fi expuse în cadrul unei expoziții realizate de Casa Corpului Didactic Brăila

și/sau publicate prin Editura „Școala Brăileană” a Casei Corpului Didactic (pagina A4, font Times New Roman - 14, la un rând, cu diacritice).

Sesiunea de prezentare a materialelor a avut loc în 4 – 5 iunie 2016, iar premiarea participanților s-a desfășurat în 11 iunie 2016, ora 9.00 la sediul C. C. D. Brăila.

Materialele prezentate trebuie să fie elaborate în perioada: mai 2015 - aprilie 2016.

Din județul Alba lucrările participante au primit următoarele PREMII:

Numele și prenumele cadrului didactic	Unitatea Școlară	Premiul Acordat	Materialul
Simu Alexandru	Colegiul Național IMC Blaj	Premiul I	Clasificarea județelor după populație la recensământul din 2011
Pintea Marius Cosmin	Liceul Teoretic Teiuș	Premiul I	Mihai Eminescu, metafora eternității
Petropulos Sorin	CSEI Alba	Premiul I	Ghid pentru evaluarea inițială a copiilor cu CES
Paul Monica Florica	CSEI Alba	Premiul I	Ghid pentru evaluarea inițială a copiilor cu CES
Florea Lacramioara	CSEI Alba	Premiul I	Ghid pentru evaluarea inițială a copiilor cu CES
Barna Daniela	CSEI Alba	Premiul I	Ghid pentru evaluarea inițială a copiilor cu CES
Simu Alexandru	Liceul Teologic Ștefan Cel Mare Blaj	Premiul I	Harta fizico geografică
Mihai Maria	Școala Gimnazială Ștefan cel Mare Cetatea de Baltă	Premiul II	Să nu uităm de tradiții
Comșa Călina	Școala Gimnazială Ioan Bianu Valea Lunga	Premiul III	Vorbește corect
Lațiu Camelia Lucia	Liceul Tehnologic Timotei Cipariu Blaj	Premiul III	Deprinderi sociale - auxiliar pentru școlile speciale
Boescu Nicoleta	CSEI Alba	Mențiune	Caietul dirigintelui
Ciurlin Valeria	CSEI Alba	Mențiune	Caietul dirigintelui
Florea Lacramioara	CSEI Alba	Mențiune	Caietul dirigintelui
Petric Anamaria	CSEI Alba	Mențiune	Caietul dirigintelui
Balea Valentina	Școala Gimnazială Avram Iancu Abrud	Mențiune	Azi preșcolar, mâine școlar
Huștiuc Nicoletta	Școala Gimnazială Nr 3 Cugir	Mențiune	Azi preșcolar, mâine școlar
Rosenauer Petronela	Școala Gimnazială Nr 3 Cugir	Mențiune	Azi preșcolar, mâine școlar
Breaz Adriana	GPN 2 Cugir	Mențiune	Azi preșcolar, mâine școlar
Huștiuc Nicoletta	Școala Gimnazială Nr 3 Cugir	Mențiune	Teatrul la grădiniță
Teban Laura Adina	Școala Gimnazială Ioan Mihailescu Vinerea	Mențiune	Teatrul la grădiniță
Huștiuc Nicoletta	Școala Gimnazială Nr 3 Cugir	Mențiune	Little prince image dictionary
Teban Laura Adina	Școala Gimnazială Ioan Mihailescu Vinerea	Mențiune	Little prince image dictionary
Breaz Adriana	GPN 2 Cugir	Mențiune	Azi pitici, mâine voinici

Rosenauer Petronela	Școala Gimnazială Nr 3 Cugir	Mențiune	Azi pitici, mâine voinici
Huștiuc Nicoletta	Școala Gimnazială Nr 3 Cugir	Mențiune	Azi pitici, mâine voinici
Balea Valentina	Școala Gimnazială Avram Iancu Abrud	Mențiune	Azi pitici, mâine voinici
Oneț Ana Maria	Școala Gimnazială Ioan Bianu Valea Lungă	Mențiune	Comunicarea în limba română - fișe de lucru
David Constantina	Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia	Mențiune	Florile creației

Felicităm cadrele didactice care au participat la acest concurs.

Sperăm ca anul următor să avem din partea CCD Alba mai multe materiale primite în vederea participării la concurs.

CAPSULA TIMPULUI LA ȘCOALA „LUCIAN BLAGA” OCNA-MUREȘ

Prof. Pop Elena, Școala Gimnazială „Lucian Blaga” Ocna Mureș

În luna iunie din 2015 am fost onorată să fiu gazda unei întâlniri de suflet care a avut loc la școala noastră. Aceasta revedere s-a petrecut cu ocazia Zilelor Școlii și a reunit foști dascăli ai acestei școli precum și foști absolvenți ai acesteia. Prilejul a fost unul deosebit: la inițiativa d-nei prof. de lb. română Dănilă Marinela absolvenții promoției 2000 s-au reîntâlnit cu foștii dascăli pentru a „dezgropa” o capsulă a timpului, care conținea mesajele scrise de elevii de gimnaziu de atunci pentru cei de astăzi, din clasa a VIII-a.

La ceas aniversar, la acea întâlnire de suflet au participat unii dintre foștii elevi care au făcut cinste școlii precum Vaidasigan Cristian, Chiorean Ramona, Pop Anamaria, Man Răzvan, Moldovan Tudor, Repede Ioana, Medveș Cristina și alții. D-na prof. dir. adjunct Cărunta Elena a remarcat că cei care au contribuit la scrierea mesajelor în anul 2000 au lăsat în urma lor un moment de amintire la care să se poată adăuga fapte care vor deveni alte amintiri mai târziu.

Unii dintre foștii dascăli ai școlii au avut numai cuvinte de laudă la adresa acestei inițiative care a adus în prim plan amintiri din vremea gimnaziului, în opinia d-nei prof. Iacob Leontina, iar d-na învă. Oniga Voichița a felicitat cu căldură pe d-na prof. Dănilă Marinela pentru ideea dânselor de a reuni după 15 ani de la absolvire foștii elevi pentru a rememora clipe de viață petrecute împreună, clipe încărcate de emoție, de dăruire, care s-au transformat peste ani în amintiri unice, cu totul speciale, pentru care nu se găsesc niciodată cuvinte suficiente.

După revederea foștilor absolvenți cu cadrele didactice, în cuvântul adresat celor prezenți, d-na prof. Dănilă Marinela a mulțumit cu profundă condescendență celor care au putut fi alături de dânsa dar și de foștii dascăli ai școlii pentru a lua parte la un eveniment aparte în felul său: Capsula timpului. Însă acest prilej unic a fost o ocazie de întâlnire dintre foști absolvenți cu actualii elevi ai școlii, printre care s-au numărat cei din cls. a VII-a, care au fost bucuroși să împărtășească alături de d-l prof. diriginte, Popoviciu Pantilimon, o întâlnire între generații și să asiste la citirea mesajelor scrise de colegii lor mai mari.

Ca și gazdă a fericitului eveniment m-am străduit să primesc pe toți participanții cu căldură și să constat că trecerea timpului nu a răcit trainicele legături de respect și devoțiune între dascăli și foștii lor elevi. Parcă nici nu s-au scurs atâtea ani din momentul în care ei, elevii au pornit în călătoria vieții, iar atunci, în iunie 2015, s-au întors din zborul lor la locul în care au învățat primele lucruri despre cultura și universul ce ne înconjoară. Sper ca asemenea momente să se poată repeta pentru a vedea din nou că nu toți uităm că primul nostru sălaș al științei de a fi oameni de bine a fost și va rămâne ȘCOALA.

PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Mureșan Laura, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Abandonul școlar reprezintă punctul culminant al unui proces pe parcursul căruia elevul, din diferite motive, se îndepărtează de școală și, în cele din urmă, o părăsește. Principalele cauze pentru producerea acestui fenomen se referă la factori externi școlii (în principal nivelul socio-economic scăzut al familiei) sau la factori interni (lipsa de adecvare a ofertei școlii la nevoile și interesele elevilor). La fel de importante și cu impact asupra abandonului școlar și absenteismului sunt și cerințele educaționale speciale sau alte caracteristici individuale ale elevilor, precum lipsa interesului față de școală sau dificultățile de adaptare la mediul școlar.

Abandonul școlar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea contemporană; școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că în ziua de azi nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine; atât copiii, cât și elevii nu mai consideră școala un viitor.

Organizația non-profit Junior Achievement implementează în școli programe de educație economică, antreprenorială, financiară și de orientare profesională.

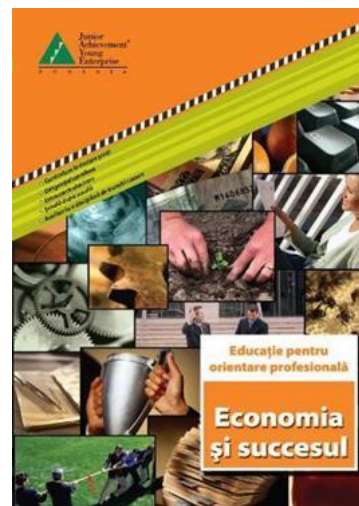
Prin activitățile learning by doing desfășurate la clasă și interacțiunea cu consultanți voluntari din comunitatea de afaceri, tinerii dobândesc competențe esențiale pentru viață, experiențe inedite, oportunitatea de a participa la competițiile internaționale din cadrul programelor, apartenența la o rețea globală educațională și profesională: 39 de țări din Europa și 123 din toată lumea urmează programele JA.

Unul dintre aceste programe este **Economia și succesul. Prevenirea abandonului școlar.** Acest program are câteva calități care fac aplicarea lui deosebit de atractivă:

- este opțional (numai profesorii care consideră oportună și posibilă aplicarea lor o fac, numai la clasele unde există interes din partea elevilor);
- este gratuit (manualele se distribuie gratuit în școli, seminarele de pregătire sunt gratuite, consultanții sunt voluntari);
- este adaptabil (prin licență, orice țară care preia programele le poate adapta la condițiile locale, la background-ul economic local, cu condiția respectării standardelor de calitate și conținut educativ).

Modulul Economia și succesul

Economia și succesul prezintă aspecte despre finanțele personale și opțiunile de educație și de carieră pe baza abilităților, intereselor și valorilor personale. Tinerii participanți la program

identifică avantajele educației pe termen lung, înțeleg legătura acestora cu succesul în viață prin activități de dezvoltare personală și cunoaștere a sistemului financiar (diferența între venit net și brut, avantajele și dezavantajele utilizării creditelor, evitarea riscului și importanța asigurărilor).

Programul este recomandat elevilor din clasele VIII-IX deoarece:

- Alegerea domeniului profesional influențează o multitudine de opțiuni și decizii viitoare.
- Pentru elevi aceasta este perioada în care se prefigurează specializarea pe care o vor alege la liceu și chiar domeniul spre care se vor îndrepta mai departe, la facultate.
- În plus, ei analizează relația dintre venituri, cheltuieli și economii și anticipează consecințele pe termen lung ale unor decizii personale, pe baza înțelegerii mecanismelor economice.

În cadrul modului **Economia și succesul** elevii:

- vor descoperi ce relație există între educație și opțiunile de carieră pe care le pot face și vor învăța care sunt aptitudinile și abilitățile de care vor avea nevoie în viitor
- vor lucra pe grupe pentru a întocmi bugete lunare, având la dispoziție, pe de o parte, veniturile aferente locurilor de muncă pe care și le doresc și, pe de altă parte, informații din ziarul local și alte surse privind cheltuielile pe care le presupune un trai decent.
- își vor descoperi calitățile și aptitudinile prin realizarea de autoevaluări și vor învăța care sunt modalitățile de dobândire a abilităților solicitate în carierele profesionale pe care și le doresc.

Al doilea modul, **Prevenirea abandonului școlar** a fost conceput pentru a ajuta elevii să își dezvolte o atitudine pozitivă față de necesitatea educației și față de viitorul lor. Programul le explică elevilor beneficiile și avantajele economice ale educației pe care o primesc în școală.

Modulul este structurat în 6 activități astfel:

1. **Cum să-ți alegi singur drumul în viață.** Elevilor li se prezintă programul Prevenirea abandonului școlar printr-o activitate care relevă relațiile dintre educație, opțiunile de carieră și nivelul câștigurilor.
2. **Joacă de-a "SUCESUL".** Elevii joacă SUCES, un joc care ilustrează relația dintre educație și atingerea obiectivelor personale.
3. **Învățând din experiență.** Elevii sunt familiarizați cu rolul important pe care îl are educația. Lucrând pe echipe la citirea tabelelor, elaborarea de grafice și comunicarea datelor, ei vor descoperi costurile financiare și pe cele de oportunitate presupuse de educație.
4. **Costul vieții.** Elevii lucrează pe grupe la întocmirea bugetelor lunare.
5. **Cunoașterea de sine.** Elevii își vor descoperi abilitățile și aptitudinile prin realizarea unei riguroase autoevaluări. Vor pune rezultatele acestei autoevaluări în relație cu profesiile și carierele pentru care au optat în prima lecție.
6. **Stabilirea obiectivelor personale.** Elevii elaborează definiții ale succesului. Apoi, organizați în grupe, identifică obiective de atins în drumul lor spre succes.

La finalul programului elevii primesc un certificat ce atestă parcurgerea celor două module.

BIBLIOGRAFIE:

www.jaromania.org

LECȚIA DE ISTORIE CU AJUTORUL TURISMULUI ISTORIC STUDIU DE CAZ: DOUĂ TRASEE DIN JUDEȚUL ALBA

Prof. Dăescu Nicoleta, Colegiul Tehnic „Apulum” Alba Iulia
Prof. Dăescu Mihail, Colegiul Tehnic „Alexandru Domșa”, Alba Iulia

Turismul istoric, în special excursia școlară cu caracter istoric, este una dintre activitățile extrașcolare frecvent folosite pentru cunoașterea trecutului local, național și chiar a unor zone de pe diverse meridiane ale globului pe bază de experiență directă. Excursia, temeinic organizată și pregătită, creează o atmosferă deosebit de favorabilă instrucției, educației, formării complete a personalității elevului. Preferința pentru excursie, participarea lor masivă sunt argumente suficiente pentru a demonstra că elevii sunt însetați de a cunoaște cât mai multe lucruri noi în mod direct, că se simt deosebit de satisfăcuți și bucuroși de a-și petrece timpul în mijlocul frumuseților naturii, că trăiesc simțiri dintre cele mai intense în contactul direct cu tezaurul de valori al înaintașilor, că, în acest cadru, prietenia și colegialitatea cunosc noi dimensiuni. Excursiile dezvoltă încrederea în marile posibilități ale omului, formează conștiința răspunderii și demnității umane.

Județul Alba oferă resurse imense în ceea ce privește valorificarea turismului istoric în scop educațional. Lecțiile de istorie, cu o arie tematică plecând din preistorie și până în epoca contemporană, își găsesc în obiectivele istorice din zonă un cadru prielnic și eficace de atingere a obiectivelor. Siturile arheologice numeroase, castrul roman de la Alba Iulia, cetățile feudale, bisericile fortificate, palatele de epocă barocă și multe altele, oferă profesorilor modalități directe și interactive de predare a lecției. Elevii intră în contact direct cu valorile trecutului dezvoltându-și pe lângă competențele specifice istoriei și sentimente de toleranță și apreciere pentru forța creatoare a tuturor locuitorilor acestei țări.

În materialul de față propunem două itinerarii turistice, urmărind atingerea următoarelor obiective:

- Cunoașterea istoriei locale;
- Corelarea cunoștințelor dobândite în clasă cu cele de pe teren;
- Depistarea temelor din programa școlară care pot fi predate prin intermediul excursiei școlare;
- Întocmirea unor itinerarii turistice care să răspundă cerințelor procesului instructiv educativ;
- Dezvoltarea sentimentelor de patriotism, toleranță, civice și apreciere față de puterea creatoare a înaintașilor.

Având ca punct de plecare Cetatea Alba Carolina, primul traseu parcurge localitățile Alba Iulia, Sântimbru, Aiud și Colțești, cu prezentarea principalelor obiective istorice și identificarea temelor din programa școlară de istorie care pot fi abordate în cadrul acestei excursii. Pentru Cetatea Alba Carolina pot fi abordate atât lecții de Istoria românilor, pentru clasele a VIII-a și a XII-a, cât și de Istorie universală, în special pentru clasele a VI-a și a IX-a, tematica fiind diversă, de la cucerirea Daciei de către romani, trecând peste perioada medievală și ajungând la anul de grație 1918, anul Marii Uniri. Astfel, vizitarea vestigiilor oferite de Castrul Legiunii a XIII-a Gemina sunt un prilej pentru evocarea războaielor daco-romane, a procesului de romanizare din Dacia, a începutului etnogenezei poporului român, evenimente care coincid cu conținuturi prevăzute în programa de istorie pentru clasele a V-a, a VIII-a, a IX-a și a XII-a.

Catedrala romano-catolică reprezintă un obiectiv în fața căruia profesorul de istorie poate ține cu succes o prelegere referitoare la *Formarea Voievodatului Transilvaniei* (clasele a V-a, a VIII-a, a IX-a și a XII-a), dar și la *evoluția arhitecturii, de la romanic la baroc*, pentru elevii claselor a VI-a și a IX-a, iar mormântul lui Iancu de Hunedoara oferă prilejul pentru evocarea *luptelor antiotomane* pentru aceleași clase.

Palatul princiar și statuia lui Mihai Viteazul ajută profesorul în prezentarea lecțiilor care au ca tematică *Principatul Transilvaniei și Unirea de la 1600*, conținuturi prevăzute în programa pentru clasele a VI-a, a VIII-a, a IX-a și a XII-a. Cetatea bastionară și Obeliscul lui Horea, Cloșca și Crișan oferă o sursă importantă pentru prezentarea conținuturilor referitoare la *Dominația*

habsburgică în Transilvania și Răscoala din 1784, dar și pentru identificarea elementelor de artă sculpturală și arhitecturală barocă.

Momentul 1918, care a dus la desăvârșirea statului național român, poate fi evocat elevilor din clasele a VIII-a, a X-a și a XII-a odată cu vizitarea Sălii Unirii și a Catedralei Încoronării, în fața căreia tronează busturile Regelui Ferdinand și Reginei Maria, care de asemenea pot oferi prilejul de a face o incursiune în istoria interbelică a României.

Biserica reformată de la Sântimbru (sec. XIII) reprezintă un obiectiv și cadru adecvat unde pot fi abordate lecțiile care au ca tematică *Voievodatul Transilvaniei, lupta antiotomană a lui Iancu de Hunedoara, evoluția religiei și a arhitecturii în Transilvania*, conținuturi prevăzute pentru studiu elevilor din clasele a VI-a, a VIII-a, a IX-a și a XII-a.

Cetatea Aiudului și Cetatea de la Colțești reprezintă, de asemenea, un rezervor de surse pentru predarea lecțiilor de istorie medievală cu tematică politică, dar și de arhitectură și evoluție a vieții religioase din Transilvania.

Al doilea traseu propus începe tot cu obiectivele turistice menționate la primul traseu și cu lecțiile de istorie corespunzătoare. Deplasarea se face spre sudul județului, cu o primă oprire la două obiective din localitatea Vințu de Jos, respectiv la Castelul Martinuzzi și Biserica Evanghelică, unde se pot realiza lecții referitoare la Evul Mediu transilvănean, cu accent pe perioada de început a Principatului dar și de evoluție a arhitecturii și vieții religioase de pe aceste meleaguri.

Sebeșul și Călnicul propun, pe lângă posibilitatea abordării tematicii menționate mai sus, și problema colonizării sașilor în Transilvania, rolul acestora în istoria politică a regiunii, dar mai ales contribuția covârșitoare a coloniștilor germani la viața urbană și economică a Ardealului.

În Sebeș, două obiective istorice oferă resurse pentru susținerea cu succes a lecțiilor de istorie pentru clasele a VI-a, a VIII-a, a IX-a și a XII-a. Cetatea Sebeșului, fortificație de piatră specifică sistemului defensiv al secolelor XIV-XVI, este una din cele mai reprezentative cetăți de acest gen din țara noastră. Zidurile și turnurile sale reliefează contribuția sașilor la civilizația transilvană dar și lupta antiotomană, evocarea legendei turnului studentului fiind semnificativă. Având ca punct de plecare o biserică romanică, Biserica evanghelică fortificată reprezintă un monument de arhitectură gotică reprezentativ pentru Transilvania, sursă de cunoaștere pentru elevi în procesul de predare-învățare.

Cetatea țărănească de la Călnic, monument inclus în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO din 1993, oferă profesorului de istorie o cuprinzătoare plajă de resurse pentru predarea istoriei Transilvaniei, care se întinde între secolele XIII-XVII. Voievodatul și Principatul, colonizarea sașilor, lupta antiotomană, viața religioasă, economică și socială a Transilvaniei reprezintă teme care pot fi abordate cu succes de cadrul didactic în fața elevilor săi.

Județul Alba oferă, prin bogăția vestigiilor sale istorice, o sursă imensă de resurse pentru realizarea unor lecții de istorie vie, prin intermediul excursiilor școlare. Cunoașterea obiectivelor istorice din județ și corelarea acestora cu programa școlară asigură realizarea unor lecții atractive pentru elevi, ieșirea în grup și divertismentul alungând plictisul care se instalează uneori în sala de clasă datorită programului încărcat sau monotoniei.

Bibliografie

Anghel, Gh., Măhăra Gh., *Alba. Ghid turistic al județului*, București, 1982.

Fleșer, Gh., *Cetatea Alba Iulia – edificii istorice și amenajări urbanistice*, Alba Iulia, 2009.

Județul Alba. Istorie, cultură, civilizație, coordonatori: Vasile Moga, Gabriel Tiberiu Rustoiu, Cluj –Napoca, 2013.

Moga, V., *De la Apulum la Alba Iulia. Fortificațiile orașului*, București, 1987.

Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, *Programe școlare Istorie, clasele a V-a - a VIII-a*, București, 2009.

Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, *Programe școlare Istorie, clasele a IX-a - a XII-a*, București, 2009.

Tanasă, Gheorghe, *Metodica predării-învățării istoriei în școală*, Iași, 1996.

Stoica Liviu, Stoica Gheorghe, Popa Gabriela, *Castles & fortresses in Transylvania: Alba County. Castele și cetăți din Transilvania: Județul Alba*, Cluj-Napoca, 2009.

GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL VINEREA - ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3 CUGIR

Ed. Huștiuc Nicoletta, Ed. Filimon Anișoara, Ed. Muntean Flavia

Unitatea noastră preșcolară adună sub emblema ei trei grupe de preșcolari, deoarece este unitate structura a Școlii Gimnaziale nr. 3 Cugir. Avem grupa mică Fluturașii, coordonată de doamna educatoare, prof. gr. I, metodist ISJ Alba, Anișoara Filimon, grupa mijlocie Ursuleții condusă de educatoarea, prof. Flavia Muntean, care va obține anul acesta gradul didactic definitiv și grupa mare Albinuțele, coordonată de doamna educatoare, prof. gr. I, metodist al ISJ Alba, Nicoletta Huștiuc.

Împreună cu doamnele educatoare, preșcolarii se simt ca acasă, activitatea grădiniței fiind bogată. Beneficiem de săli de clasă moderne, calculatoare la care avem acces pentru prezentarea materialelor ppt și a altor tipuri de fișiere conținând informații educative necesare în activitatea didactică, televizoare și flipchart obținute din donații și participări la proiecte educative.

Grădinița noastră este vizibilă pe site ul ei de pe wordpress, iar activitățile variate fac participarea preșcolarilor și a părinților la viața grădiniței să fie deosebită.

Avem parteneriate și proiecte în derulare de foarte mulți ani. Astfel, dintre programele naționale amintim: „Să citim pentru mileniul III”, „Eco grădinița”, „Kalokagathia”, iar proiectele de parteneriat desfășurate aduc un plus de valoare activității cu preșcolarii:

„Pompierii, prietenii noștri”- parteneriat cu ISU Alba de peste 7 ani de zile, parteneriat cu Grădinița cu Program Prelungit nr. 9 Alba Iulia, „Sănătate, că-i mai bună decât toate”- parteneriat cu medicul din localitate, „Dăruind vei dobândi”- parteneriat cu Biserica Ortodoxa din Vinerea, „Azi preșcolar, mâine școlar”- parteneriat cu Școala I-IV Vinerea.

În cadrul activităților extracurriculare și extrașcolare acțiunea pedagogică se centrează în egală măsură pe formarea capacităților intelectuale de bază, a atitudinilor și comportamentelor dezirabile la preșcolari, utilizând metode interactive, participative, raportând problematica la experiențele copiilor precum și implicând părinții în unele activități alături de copii.

Toate grupele au fost implicate în marcarea unor evenimente importante cum ar fi: Ziua Națională a României, Nașterea Domnului - Serbarea de Crăciun, 24 Ianuarie, 15 ianuarie - Să îl sărbătorim pe Eminescu.

Preșcolarii au participat la diferite ediții ale concursurilor internaționale precum și la proiecte și programe educaționale:

- Tim Tim Timmy- concurs internațional –etapa I
- The Little prince- proiect internațional e twinning-fondator prof. Nicoletta Huștiuc
- Childhood seasons-Les saisons de l enfance-proiect etwinning –fondator Nicoletta Huștiuc
- Proiect interjudețean educativ „Educația rutieră salvează vieți”-GPP 41 Oradea
- FESTIVALUL REGIONAL HAPPINESS IS ALL AROUND („Fericirea este pretutindeni”) -GPP 6 Buzău
- Hour of Code 2015
- Concurs național Baia Mare- Mirajul Crăciunului 2015
- Open Online Course (MOOC) about Erasmus+ Funding Opportunities for Youth-curs on line
- Parteneriat internațional Twinkl România
- Concurs Național „Minunile toamnei”- jud. Giurgiu, 2015
- Plant a tree for peace - concurs internațional
- Ziua verde de acțiune a voluntarilor CCDG

Activitățile grădiniței sunt vizibile și în revista on line cu ISBN „Primăvara copilăriei”, publicată pe www.slideshare.net, www.didactic.ro și ww.scribd.com, revista coordonată de doamna educatoare Nicoletta Huștiuc.

În fiecare an Grădinița cu Program Normal Vinerea participa la Campania Globală pentru Educație, organizată de Organizația „Salvați copiii” București, organizează acțiuni cu ocazia Zilei Apei, Lunii Pădurii, Zilei Europei și activități deosebite cu ocazia zilei de 1 iunie, ziua copiilor, dar și la foarte multe concursuri pentru preșcolari pentru a arăta celorlalți că și preșcolarii lucrează și merită ca „osteneala” lor să fie răsplătită.

Strategiile de abordare prin care cadrele didactice au promovat instituția se reflectă în activitățile, acțiunile desfășurate. Promovarea imaginii grădiniței s-a realizat prin:

- galeria de imagini a instituției postată pe eTwinning - parteneriatele școlare internaționale
- Prin obținerea a 3 Quality label la proiectele desfășurate pe eTwinning
- Fondator în acest an școlar alături de parteneri din Republica Moldova și Grecia în două proiecte etwinning „Les saisons de l'enfance- Childhood seasons” și „Little prince” și parteneri în proiectul „The harmony of nature”
- Popularizarea experienței pozitive s-a realizat pe site-urile educaționale, didactic.ro; educatoarea.ro; etwinning.net; etwinning.ro; iteach.ro; timtim-timy.ro; cniv.ro; copiii și natura.ro; anulprieteniei.ro
- Participarea la evenimente eco la nivel mondial, Plant a tree for peace, Eno tree day, la nivel național la „Ziua verde a școlilor din România”- obținând certificate și diplome.
- activitățile extracurriculare desfășurate și rezultatele obținute la concursuri atât de copii cât și de cadrele didactice
- cadre didactice participante la Conferința Națională de Învățământ Virtual, Timișoara, octombrie 2015 ca evaluatori cu diplomă, participarea activă la Cursuri de formare organizate de CCD Alba-oct-nov 2015, Organizația „Salvați copiii” –nov 2015, Petroșani, curs Erasmus+-Alba Iulia, dec 2015, curs organizat de ARCI Clu Napoca-ianuarie 2016.

De asemenea un rol important îl are informarea, participarea și implicarea activă a părinților la activități, menținerea permanentă a colaborării atât direct cât și pe mail și vizionarea activităților pe site-urile educaționale. Părinții sunt permanent informați despre activitățile desfășurate zilnic de copii prin filmulețele realizate la activități, prin pliantele distribuite și participarea directă la activități.

ACTIVITĂȚILE DIN „SĂPTĂMÂNA ALTFEL” SIMPOZIONUL NAȚIONAL-COLABORAREA GRĂDINIȚĂ- ȘCOALĂ/IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE

Profesor inv. primar Jurca Georgeta, Șc. Gimnazială „Avram Iancu” Abrud

Acest program din Săptămâna Altfel își propune implicarea deopotrivă a elevilor, a cadrelor didactice, a părinților și a comunității locale în cadrul unor activităților extracurriculare și extrașcolare, interesante, care să valorizeze talente și să se cerceteze noi domenii de interes. Aceste activități dau posibilitatea să se organizeze activități interesante care să-i atragă pe elevi, să le placă și să le confere o stare de relaxare și confort.

Educația unui copil nu se realizează doar printr-un cadru formal ci și prin activități extracurriculare și extrașcolare. Scopul acestor activități este de a-i implica pe copii și cadrele didactice în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale copiilor, să pună în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii și să stimuleze participarea la activități variate, în contexte nonformale. În această perioadă pot alterna atelierele de pictură, activități în comunitatea locală, vizite, excursii, drumeții.

Copilul își dezvoltă capacitatea de a se exprima prin diferite forme de comunicare, pot să lucreze în echipă, să coopereze să invite la un dialog constructiv. Spațiul de activitate se organizează în cel mai plăcut și confortabil mod pentru a crea un mediu cât mai destins. Este important să se realizeze o simbioză între copii și cadrul didactic. Activitățile din această perioadă au fost programate împreună cu copiii și familia.

În această săptămână am organizat activități recreative, jocuri, atelier de pictură, vizite și competiții sportive.

În cadrul activităților sportive au fost antrenați toți copiii din clasă, activitățile s-au desfășurat în sala de sport a școlii. Am desfășurat jocuri cu mingea, ștafete și concursuri adecvate vârstei. Elevii au fost premiați, au primit diplome pentru rezultatele obținute. Copiii au cooperat în echipă și au conștientizat rolul echipei care le-a dovedit ca așa pot să obțină rezultatele așteptate.

În cadrul atelierului de arte vizuale și abilități practice am vorbit despre tradițiile și obiceiurile de Paști, despre semnificația acestei sărbători. După vizionarea unui documentar legat de acest eveniment au lucrat Felicitări pentru Paști și au încondeiat ouă roșii. La această activitate au participat și părinții copiilor. Produsele obținute au fost expuse pe holul școlii. Activitatea a fost foarte interesantă cu atât mai mult cu cât au fost prezenți și părinții copiilor.

Tot în cadrul acestui atelier au realizat, pe echipe, proiectul cu titlul Primăvara și Iepurașul de Paști. Pentru realizarea acestui proiect au folosit materiale diverse, fiecare echipă punându-și amprenta pe proiectul realizat. Au dat dovadă de imaginație și creativitate. Lucrările au fost realizate pe coală mare și au fost expuse în clasă.

Tot în această săptămână, am participat la o activitate inițiată Banca Transilvania, unde ne-am întâlnit cu angajații băncii care le-au vorbit copiilor despre activitatea bancară și despre faptul că și ei pot să-și plaseze economiile la bancă. Au pus și copiii întrebări legate de aspectele de care erau interesați. Activitatea s-a desfășurat la sucursala BT din localitate. Copiii au primit diplome, dulciuri și jocuri.

Ziua dedicată vizitei la Brutărie a fost deosebită, deoarece cunoștințele lor teoretice s-au materializat într-o activitate practică, care le-a plăcut foarte mult. Ceea ce știau despre cereale și ceea ce se obține din ele i-au ajutat să ajungă la frământatul pâinii și coacerea ei. A fost o experiență deosebită, care le-a demonstrat câte lucrări trebuie executate până ajunge pâinea pe masa noastră. De la Brutărie fiecare a venit cu produsul muncii lui. Întreaga săptămână a fost foarte animată, având activități antrenante în care fiecare copil a fost un actor. Au fost activi, au lucrat degajat, cu mult calm și au devenit mult mai buni prieteni.

A fost o săptămână relaxantă în care au învățat multe lucruri noi, folosite.

METODE DE DEZVOLTARE A SPIRITULUI CRITIC ȘI CREATIV UTILIZATE ÎN CADRUL PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV

*Prof. Filimon Mariana, Școala Gimnazială „Axente Sever” Aiud
Prof. psih. Filimon Ana-Maria, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Ighiu*

Una din provocările lansate în societatea contemporană este necesitatea regândirii școlii, a educației formale, alături de cea nonformală și informală, în variatele lor forme de articulare. Ca subsistem al macrosistemului de educație, sistemul școlar prin oferta sa educativă, contribuie la structurarea traiectelor de autoformare și autodezvoltare a personalității individului, pregătindu-l pentru a fi un beneficiar pretențios al educației permanente.

Școala postmodernistă trebuie să știe cum să motiveze pe elev să învețe, și cum să faciliteze procesul învățării, organizând și dezvoltând strategii de lucru *interactive*, punând accentul pe utilitatea cunoștințelor și pe necesitatea însușirilor pentru a se descurca în viață. Activismul elevului implicat de strategiile folosite de către cadrul didactic în desfășurarea activității procesului instructiv-educativ se constituie ca un imperativ al orientării postmoderniste în educație.

Un ax esențial al acțiunilor pedagogice în instruirea interactivă este „*diferențierea instruirii care asigură premisele individualizării instruirii*”.

Procesul instructiv-educativ devine astfel „*o aventură a cunoașterii*” în care copilul participă activ, după puterile proprii întâlnind probleme și situații dificile, examinându-le și descoperind soluții plauzibile. Rolul profesorului constă mai mult în cel de stimulare și dirijare, iar motivația activității reiese din participarea entuziastă a cadrului didactic. Activitățile propuse

elevilor în scopul sporirii gradului de implicare activă și creativă în școală, trebuie să asigure: stimularea gândirii productive, a gândirii critice, a gândirii divergente și laterale, libertatea de exprimare a cunoștințelor, a gândurilor, a faptelor.

Metodologia diversificată, îmbinarea dintre activitățile de cooperare, de învățare în grup, cu activitățile de muncă independentă reprezintă o cerință primordială în educația postmodernistă. Specific metodelor interactive de grup este faptul că, ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Interactivitatea presupune atât cooperarea cât și competiția care este o activitate orientată social, în cadrul căreia individul colaborează cu ceilalți pentru atingerea unui țel comun. Interacțiunea stimulează efortul și productivitatea individului și este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități și limite, pentru autoevaluare.

Avantajele instruirii interactive constă în faptul că dezvoltă inteligențele multiple, stimulează efortul și productivitatea individului, dezvoltă capacitățile elevilor de a lucra împreună (componentă importantă pentru viața și pentru activitatea lor profesională viitoare); dezvoltă capacități specifice inteligenței lingvistice, a inteligenței logice-matematice, dezvoltă inteligența interpersonală (capacitatea de a înțelege intențiile, motivațiile, dorințele celorlalți, creând oportunități în munca colectivă); inteligența intrapersonală (capacitatea de autoînțelegere, autoapreciere corectă a propriilor sentimente, motivații); inteligența naturalistă (care face omul capabil să recunoască, să clasifice și să se inspire din mediul înconjurător); inteligența morală (preocupată de reguli, comportament, atitudini); stimulează și dezvoltă capacități cognitive complexe (gândirea divergentă, gândirea critică, gândirea laterală - adică capacitatea de a privi și a cerceta lucrurile în alt mod, de a relaxa controlul gândirii). Munca în echipă oferă elevilor posibilitatea de a-și împărtăși părerile, experiența, ideile, strategiile personale de lucru, informațiile; se reduce la minim fenomenul blocajului emoțional al creativității; grupul dă un sentiment de încredere, de siguranță, antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariția fricii de eșec și curajul de a-și asuma riscul; interacțiunea colectivă are ca efect și educarea stăpânirii de sine, și a unui comportament tolerant față de opiniile celorlalți, înfrângerea subiectivismului și acceptarea gândirii colective.

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune operatorie, deci pe promovarea *metodelor interactive* care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

Metodele interactive urmăresc optimizarea comunicării, observând tendințele inhibitorii care pot apărea în interiorul grupului.

Metodele implică mult tact din partea dascălilor, deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil: timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, autoritar, pentru fiecare găsim gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea.

Metodele activ-participative sunt cele mai în măsură să solicite plenar, dar și să valorifice maximal și pe multiple planuri potențialul uman de cunoaștere, de simțire și de acțiune cu care un elev sau altul vine la școală. Specific acestor metode este faptul că pot stimula și dezvolta învățarea prin cooperare, lucrul în perechi sau în grupe mici de elevi, facilitând astfel comunicarea, relaționarea, colaborarea și sprijinul reciproc pentru rezolvarea unor probleme sau pentru explorarea unor teme noi, care duc la cunoașterea dintre elevi, înțelegerea și acceptarea reciprocă.

Didactica modernă aduce în fața cadrelor didactice o multitudine de metode interactive moderne. Ca subcategorii a metodelor și tehnicilor de învățare active enumerăm: metodele pentru dezvoltarea **spiritului critic** (metoda „*ciorchinelui*”, tehnica „*cvintetului*”, tehnica „*știu/vreau să știu/am învățat*”, metoda „*predării reciproce*”, metoda „*mozaicului*”, tehnica „*cubului*”, tehnica „*turul galeriei*”) și metodele de dezvoltare a **spiritului creativ** (*brainstorming-ul*, metoda *pălăriilor gânditoare*, metoda *FRISCO*, metoda *cadrelor*, *sinectica*, metoda *Philips 6-6*, *turul galeriei*, *eseul de cinci minute*), metode fundamentate pe acțiune (**jocurile didactice**), metode bazate pe învățarea cu ajutorul **modelelor**, învățarea cu ajutorul **calculatorului** și **multimedia**.

În cele ce urmează voi prezenta cele mai frecvente metode de dezvoltare a spiritului **critic și creativ** utilizate în cadrul procesului instructiv-educativ.

1. METODA CIORCHINELUI

Este o metodă care încurajează elevii să gândească liber, stimulează gândirea divergentă și totodată evidențiază conexiunile dintre idei; este în același timp o modalitate eficientă de a realiza asociații de idei sau de a oferi noi sensuri ideilor însușite anterior. Pornind de la un nucleu, un cuvânt, o idee, elevii vor scrie pe tablă sau în caiete cuvinte sau sintagme în legătură cu tema respectivă. Între aceste cuvinte sau sintagme se vor trasa linii sau săgeți care vor evidenția conexiunile dintre ele.

Metoda „*ciorchinei*” poate fi utilizată individual sau în grup în scopul stimulării gândirii libere și creative, de tip divergent, precum și în scopul sesizării și evidențierii conexiunilor dintre idei, construirii de noi idei și de noi sensuri și semnificații.

„*Ciorchinele*” poate fi utilizat cu succes la disciplina „*Consiliere și orientare*”, profesorul solicitând elevilor să realizeze un ciorchine, pornind de la cuvântul „*conflict*”.

2. TEHNICA „CVINTETULUI”

„*Cvintetul*” este o metodă activ – participativă prin utilizarea căreia sunt rezumate informații și sunt surprinse idei complexe, sentimente și convingeri. Informația este sintetizată și prezentată concis.

„*Cvintetul*” este o poezie cu cinci versuri, cu ajutorul căreia se sintetizează și condensează informațiile, incluzându-se și reflecții ale elevilor, care pot lucra individual, în perechi sau în grup. Alcătuirea unui „*cvintet*” favorizează reflecția personală și colectivă rapidă, esențializarea cunoștințelor, înțelegerea lor profundă, manifestarea creativității etc.

Pentru exemplificare ne-am axat pe tema „*Comunicare și abilități sociale*”, la finalul căreia se poate realiza următorul cvintet:

„*Relaționare,
Constructivă/fructuoasă
Acceptare, comunicare, cooperare
Este benefică oamenilor
Interacțiune*”.

3. METODA „ȘTIU – VREAU SĂ ȘTIU – AM ÎNVĂȚAT”

Este o strategie de conștientizare de către elevi a ceea ce știu, sau cred că știu, referitor la un subiect și totodată a ceea ce nu știu, sau nu sunt siguri că știu, și ar dori să știe. Metoda poate fi folosită în prima parte a lecției, în scopul actualizării vechilor cunoștințe.

Pentru exemplificare am folosit lecția „*Autocunoaștere și dezvoltare personală*” (clasa a V-a). Se discută cu elevii pentru completarea primelor două rubrici ale tabelului, care să se refere la ce știu ei și la ce vor să știe despre această temă. Apoi se prezintă cunoștințele noi. După prezentare, se va completa de către ei, independent, rubrica „*Am învățat*”.

În acest timp, vom construi pe tablă următorul tabel:

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT
Ce credem că știm?	Ce vrem să știm?	Ce am învățat?

Figura nr.1

În încheierea lecției, elevii revin la schema de pe tablă; prin brainstorming, ei identifică situația de plecare, precum și ceea ce au dobândit în urma procesului de învățare. Unele dintre întrebările lor s-ar putea să rămână fără răspuns, s-ar putea chiar să apară altele noi; în acest caz, întrebările pot fi folosite ca punct de plecare pentru investigații ulterioare.

4. METODA CUBULUI

Este o strategie de predare utilizată pentru studierea unei teme, a unei situații, din mai multe perspective, permițând astfel o abordare complexă și integratoare a temei respective.

Metoda presupune parcurgerea mai multor etape:

- se realizează un cub, ale cărui fețe pot fi acoperite cu hârtie de culori diferite;

- pe fiecare față a cubului se scrie câte o instrucțiune, după cum urmează: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ;
- se recomandă parcurgerea rezolvărilor în această ordine, urmând pașii de la simplu la complex;
- anunțarea temei, a subiectului pus în discuție;
- împărțirea clasei în șase grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinței de pe una din fețele cubului;
- după ce grupele finalizează sarcinile de lucru, profesorul dirijează completarea unei fișe comune; trebuie încurajată participarea tuturor elevilor din grupe;
- la final, se va comenta și se va completa întreaga structură;
- forma finală a conținuturilor realizate de fiecare grupă va fi împărtășită întregii clase. Schema poate fi desfășurată pe tablă.

Caracterul stimulat, lucrul individual, în echipe, sau participarea întregii clase la realizarea cerințelor „cubului” este o provocare ce determină o întrecere în a demonstra asimilarea corectă și completă a cunoștințelor.

5. EXPLOZIA STELARĂ

Începe din centrul conceptului și se împrăștie în afară, cu întrebări, asemeni exploziei stelare. Scopul metodei este de a obține cât mai multe întrebări și astfel cât mai multe conexiuni între concepte. Este o modalitate de stimulare a creativității individuale și de grup.

Organizată în grup, explozia stelară facilitează participarea întregului colectiv, stimulează crearea de întrebări la întrebări, așa cum brainstormingul dezvoltă construcția de idei pe idei.

Toate aceste metode prezentate mai sus, sunt considerate în prezent, ca și multe altele, ca fiind metode „modern” de dezvoltare a spiritului critic și creativ utilizate în cadrul procesului instructiv-educativ.

Ele permit cadrului didactic să aleagă, pentru o anumită secvență a lecției sau pentru întreaga activitate, cea mai potrivită dintre ele. Metodele sunt foarte eficiente, prezentând numeroase avantaje, enumerate sumar în această prezentare.

Specific acestor metode este faptul că pot stimula și dezvolta învățarea prin cooperare, lucrul în perechi sau în grupe mici de elevi, facilitând astfel comunicarea, relaționarea, colaborarea și sprijinul reciproc pentru rezolvarea unor probleme sau pentru explorarea unor teme noi, care duc la cunoașterea dintre elevi, înțelegerea și acceptarea reciprocă.

Utilizarea metodelor interactiv-participative la ciclul primar, gimnazial și liceal, oferă un context adecvat de prezentare a experiențelor de învățare, în care elevii:

- asimilează cunoștințe prin implicare activă, manifestând plăcerea de a se implica și de a cerceta;
- operează cu un material bogat, într-un cadru transdisciplinar, ce favorizează viziunea globală și transferul de cunoștințe în contexte diferite;
- își dezvoltă mecanismele cognitive superioare: gândirea, memoria, imaginația.

Avantajele metodelor activ-participative sunt:

- transformă elevul din obiect în subiect al învățării; coparticipant la propria formare;
- angajează intens toate forțele psihice de cunoaștere;
- asigură elevului condiții optime de a se afirma individual și în echipă;
- dezvoltă gândirea critică și totodată motivația pentru învățare.

Utilizarea acestor metode interactive din cadrul activității didactice contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având un caracter activ-participativ și o reală valoare activ formativă asupra personalității elevului.

BIBLIOGRAFIE

1. Bocoș, M., Jucan, D., (2008) *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului*, Pitești, Editura Paralela 45.
2. Bocoș, M., (2002) *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Ediția a II-a, revăzută, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.

3. Cerghit, I., (2006), *Metode de învățământ*, Iași, Editura Polirom.
4. Cosmovici, A., (1984), *Rolul activităților didactice pe grupe în dezvoltarea tendințelor de cooperare*, în Revista de pedagogie, nr. 10.
5. Popescu, I., Roman, I., (1980), *Lecții în spiritul metodelor active*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
6. Stan, T., (1972), *Implicații formative ale utilizării lucrului în grup în procesul de predare-învățare*, în Revista de Pedagogie, nr.4.

INTERFERENȚE CULTURALE- CĂLUȘARII ȘI MORRIS DANCE

*Prof. Lupșa Alina Maria, Prof. Belășcu Anca
Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu” Alba Iulia*

Cultura coregrafică trebuie s-o considerăm ca fiind o parte din cultura noastră spirituală. Ca oricare alt gen de artă ea reflectă lumea sub formă de imagine artistică, specificul constând în faptul că sentimentele, gândurile, dispozițiile omului se transmit prin intermediul mișcărilor, gesturilor, mimicii. Prin mișcările corporale ale dansului omul poate reda atât frumusețea exterioară - latura fizică a artei, cât și pe cea interioară - latura spirituală a artei. Limbajul dansului dispune de forța exprimării sentimentelor și emoțiilor, de trăirea redată cu mare sinceritate.

Ideea de dans s-a născut probabil dintr-o nevoie de exprimare a ritmului acestei vieți, chiar a vieții din interiorul trupului și sufletului nostru. El poate fi legat de dorința de libertate a omului. Și ritmurile și felul dansurilor s-au schimbat după schimbarea vremurilor și a simțirilor noastre. Genurile de dans au fost grupate de către unii specialiști în dansuri istorice, clasice și populare, dar tendința a fost și este de întrepătrundere a lor. Încă din cele mai vechi timpuri dansul îngemăna artele prin expresia și dinamismul său, era un ritual prin care, în majoritatea civilizațiilor, cei care dansau își arătau supunerea și adorația față de zeitățile cărora le erau închinete acele mișcări. Prin mișcări coordonate cu un ritm se exprimau sentimente dintre cele mai variate, de la tristețe la veselie, de la furie, gelozie, la iubire.

Dansul călușarilor vine din negurile timpului, fiind de origine precreștină. Dansul a fost legat ca origine și de străvechiul cult al Soarelui. Dansul Călușarilor se practica în sudul țării, dar și în Moldova de Rusalii. Cu toate că de Rusalii se sărbătorește Pogorârea Sfântului Duh, românii i-au asociat acestei sărbători și semnificații magice. De Rusalii se sărbătorea în trecut Rozalia, sărbătoarea trandafirilor.

Călușarii execută un ritual magic, care evoluează în jurul fructului de alun numit „căluș”. În dansul lor magic există un moment când unul dintre executanți este doborât la pământ cu steagul de alun. Cei care joacă sunt inițiați după un ritual secret, bine păstrat, pentru a fi demni de a juca acest dans.

Călușarii se joacă în timpul Rusaliilor, când timp de două-trei săptămâni călușarii merg în sate pentru a-i vindeca pe cei bolnavi cu puterea pe care au dobândit-o. Prin acest dans se protejează oamenii, vitele și recoltele de forțele malefice.

Rusaliile sunt un fel de iele care dansează, deosebit de frumos, noaptea, în cerc, în aer sau pe pământ. Dacă sunt văzute de un muritor sau acesta calcă pe locul în care au dansat (acolo unde iarba este arsă) se îmbolnăvește grav. Rusaliile pot lua mințile oamenilor, aceștia cazând într-un fel de transă care nu poate fi vindecată de medici, ci doar prin dansul călușarilor.

Mai întâi se identifică spiritul bolii de către vătaful călușarilor. Apoi vătaful atinge cu steagul (care are la capăt o legătură de usturoi, una de pelin și un șnur roșu) pe unul din călușari. Călușarul atins cade la pământ, preluând astfel asupra lui răul care iese din cel bolnav. Acest dans și-a pierdut în timp semnificația magică, devenind un dans care se caracterizează prin forță, agilitate, ritm.

Un dans asemănător se joacă în Anglia - Morris Dance. Morris este un dans popular specific Angliei, executat în ritm foarte alert de grupuri de 6 sau 8 tineri îmbrăcați în costume tradiționale.

Dansul lor reprezintă, de fapt, ritualuri magice, menite să alunge spiritele malefice, să aducă sănătate și bunăstare privitorilor și recolte bogate holdelor. Asemeni călușarilor români, dansatorii Morris au în frunte un fel de „vătaf”, iar „steagul” grupului este purtat de unul dintre membrii cetei, ales de către lider. Din grup face parte și un copil care atrage nu doar simpatia spectatorilor, ci și norocul. Dansatorii poartă costume populare formate din pantaloni și cămăși albe, vestă colorată; piesele caracteristice sunt bețele așezate cruciș și zurgălăii legați de picior. Pălăriile sunt făcute din postav sau paie și sunt decorate cu flori și șnururi. În mână poartă bețe, asemeni călușarilor noștri.

Morris Dance se aseamănă cu dansul călușarilor în coregrafie și costume, precum și din perspectiva simbolurilor. Se crede că își are rădăcinile în era precreștină și era menit să aducă noroc, sănătate și bucurie satelor în care se dansa. Alții susțin că și-ar avea originea în credințele Indo-europene de venerare a calului. În trecut, raportul om – animal avea o alta consonanță psihică datorită felului caracteristic în care oamenii concepeau viața și realitatea. Pentru supraviețuirea fizică și culturală, ei au avut nevoie și prin urmare au creat stabilitate și ordine cu ajutorul unui sistem de comunicare complex, spiritual și material. În acest sistem a fost integrat și simbolul cabalin. E foarte posibil ca aceste semnificații să se fi întrepătruns. Concludent rămâne doar rezultatul. De-a lungul timpului, cele două dansuri au stârnit admirația și au trezit interesul a numeroși erudiți datorită atât elementelor rituale străvechi pe care le conțin, cât și pentru desfășurarea lor spectaculoasă, pentru frumusețea dansurilor și melodiilor.

O caracteristică comună tuturor obiceiurilor este mobilitatea, acestea aflându-se într-un permanent proces de transformare și auto-reglare. Ritmul acestui proces, reflex al evoluției istorice și al schimbărilor intervenite în domeniul ideologiei, a fost insesizabil o perioadă îndelungată, lent apoi, pentru ca după al doilea război mondial să fie din ce în ce mai intens, în proporții mai mari, „forța de înnoire dominând incontestabil forța de păstrare a tradiției”.

Așadar, tradițiile fac parte de secole din viața satului și au în nume un sunet arhaic care ne face să ne gândim la ele ca la niște obiceiuri vii cândva, azi rămase doar amintire. Și totuși...Unele dintre aceste tradiții populare românești trăiesc și azi, în ciuda asaltului nivelator al civilizației contemporane. Modernizarea se face simțită, ici-colo – de pildă, în portul fetelor care, la sărbători, îmbină straiile populare cu pantofi la modă - dar tradiția rezistă. Evenimentele mari și mici ale vieții, munca și căsătoria, credințele religioase, creștine sau precreștine, dau sens acestor obiceiuri populare românești, care iată, persistă, ca un mesaj liniștitor de continuitate și stabilitate.

Bibliografie:

Antonescu, R., Despre cal și recuzita călușarilor, în Oltul Cultural, an VII, nr. 2, (26), Slatina, 2004.
Anthony, D.W., Horse, wagon and chariot: Indo-European languages and archeology, în Antiquity, nr. 69, 1995.
Berdan, L., Totemism românesc, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2001.

EDUCATOARE - O PROFESIE NOBILĂ CALITĂȚILE UNEI BUNE EDUCATOARE

Ed. Cordea Rodica Ecaterina; Ed. Stoicescu Maria - G.P.P. nr.13 Alba Iulia

Colectivitatea în care este încadrat un copil de vârstă preșcolară are o influență foarte mare asupra dezvoltării psihosociale a acestuia. Rolul educatoarei este de a și-l face pe copil partener în demersul educativ. Ea trebuie să susțină și să consolideze dezvoltarea și comportamentul copilului, în raport cu sine și cu ceilalți, astfel încât acesta să poată atinge momentul când își impune singur reguli și principii.

Realizarea obiectivelor educației depinde în mare măsură de calitățile și competențele educatoarei, care, prin acțiunile sale, prin personalitatea sa, reprezintă un model pentru copil, un sprijin pentru familie, un factor de cultură pentru comunitate. Educatoarea îndeplinește o misiune importantă – aceea de a asigura formarea și pregătirea copilului pentru viață. Dacă am încerca să alcătuim o listă cu „ingredientele” necesare unei bune educatoare, nu vom reuși să oferim decât o

schită de portret, niște repere care pot servi ca ghid general de formare, nu ca soluție certă pentru edificarea unei imagini întregi. Dacă întrebăm copiii cum ar dori să fie educatoarea lor, ei vor răspunde „frumoasă și bună”. Chiar dacă nu seamănă cu „Zâna Zorilor”, educatoarea îi poate ferma pe copii cu zâmbetul cald, cu privirea încărcată de dragoste, prin vocea blândă sau răbdarea de care dă dovadă în timpul activităților cu copiii, aceștia o vor considera cea mai frumoasă și cea mai bună educatoare din lume.

Comportamentul didactic, însușirile de personalitate, competențele dobândite prin formarea inițială și continuă, experiența, atitudinea și sentimentele față de propria activitate și față de copii, creativitatea, spontaneitatea, capacitatea de a se transpune în lumea fantastică a celor mici, dăruirea și pasiunea în muncă la care se adaugă și aptitudinile de lider sunt doar câteva din așteptările părinților față de educatoare.

Educatoarea trebuie să respecte ideile copiilor și să utilizeze, pentru a educa, reguli. Ea trebuie să interacționeze cu copiii pe măsură ce aceștia se joacă și lucrează. De ea depinde atmosfera și tonusul clasei. Exemplul său personifică acele calități pe care dorește să le regăsească la copii: implicare, entuziasm, curiozitate intelectuală. Trebuie să aibă o mare dragoste față de copii și problemele acestora. Firește, dragostea față de copii nu trebuie confundată cu sentimentalismul, cu blândețea, lipsită de exigență. Împletită cu încredere nelimitată în potențialul copilului, adevărata dragoste este o dragoste exigentă, ea oferă mult dar și pretinde mult de la copil.

În această profesie, cadrul didactic, trebuie să aibă disponibilitatea pentru cunoașterea, înțelegerea și abordarea diferențiată a copiilor, potrivit posibilității lor individuale și ritmul propriu de dezvoltare, tratarea lor imparțială, încrederea în forțele copiilor, în succesul lor (chiar și a recuperării fiecărui copil), fermitate, perseverență, consecvență, energie, dăruire în tot ce întreprinde, independență și dârzenie în susținerea opiniilor sale pedagogice, promptitudine în luarea deciziilor în vederea bunului mers al activității didactice, educative și social-culturale. O bună educatoare trebuie să fie calmă, spontană, creativă, să se poată adapta la situații neprevăzute, răbdătoare în comunicarea cu copiii și părinții acestora, cu membrii comunității și alți parteneri. Este necesar să se implice activ în acțiunile metodice, să participe la perfecționări pentru obținerea gradelor didactice, alte perfecționări periodice și schimburi de experiență.

Munca de mare răspundere pe care o îndeplinește îi cere educatoarei să dovedească un larg orizont cultural, să aibă cunoștințe bogate în literatură și artă, în știință și tehnică, să cunoască evenimentele social-politice. Acestea o vor ajuta să stabilească o corelație mai justă între diferite arii curriculare, să dea mai multă viață și personalitate activităților sale. Exercițierea optimă a numeroase funcții didactice necesită profesionalism și eficiență, care trebuie să sporească de la o zi la alta, odată cu sporirea exigențelor de calitate ale grădiniței. Profesia de educator este una complexă și nobile, dificilă și plăcută, în care „a ști” nu înseamnă nimic dacă nu împărtășești această știință cu emoție și forță spirituală.

Profesia de educatoare în imagini:

Bibliografie:

Bălan E, Teșileanu A.- Dezvoltare profesională continuă și oportunități de carieră didactică, vizând pregătirea profesorilor în vederea susținerii gradelor didactice; Editura MECTS-UMPFE, București 2011

Jinga I, Istrate E.- Manual de pedagogie; Editura BIC ALL, București 2006

DESPRE CULTURI ȘI CREATIVITATE, ÎNTR-O LUME IEȘITĂ DIN MINȚI

Profesor Marinceș Marinela Adriana, Liceul de Arte „Regina Maria” Alba Iulia

Pornim de la convingerea că trăim într-o lume care este modelată de ideile, credințele și valorile specifice culturii și imaginației umane. Lumea oamenilor este atât o creație a minților noastre, cât și un produs al mediului înconjurător. Gândirea și simțirea nu se raportează la lume așa cum este ea dată, însă nu e greșit să credem că noi avem idei despre lume și interpretăm experiența pentru a-i da un înțeles. Diverse comunități distincte trăiesc diferit în deplină comuniune cu ideile pe care le au și cu semnificațiile propriilor experiențe într-un sens literal, noi, în schimb creăm lumile în care trăim, dar la fel de bine le putem și re-crea. E binecunoscut faptul că marile revoluții din istoria omenirii au pornit, adesea, de la idei noi, de la noi modalități de a vedea lucrurile care au spulberat vechile certitudini. Acesta este procesul esențial de schimbare culturală care conduce spre o revoluție creativă în educație. Realizarea potențialului nostru creativ, crede Ken Robinson, autorul cărții *O lume ieșită din minți*, este, în parte, o problemă de descoperire a propriului drum, de a fi în *elementul nostru*. Educația ar trebui să ne ajute să-l descoperim, dar de cele mai multe ori, nu reușește și mulți oameni mai degrabă se îndepărtează de adevăratele lor talente în loc să și le descopere. Ei se află în afara elementului lor și, în acest sens, sunt *ieșiți din minți*. Nu vom reuși să navigăm prin mediul complex al viitorului dacă o să privim mereu într-o oglindă retrovizoare. Pentru a rămâne pe acest traseu ar trebui, într-un sens mult mai literal, să ne ieșim din minți. El

cercetează astfel mai în profunzime motivul pentru care nevoia de a ne dezvolta talentele naturale - în special creativitatea - este atât de presantă, dar și motivul pentru care organizațiile, în general, și educația, în particular, tind îndeobște să le înăbușe.

O părere este că toți oamenii sunt „suspendați în țesături de semnificații” prin intermediul cărora sunt adânc influențați de ideile altor oameni. Cunoașterea culturală este o țesătură complexă, din care fiecare dintre noi cunoaște doar o mică parte. Există anumite zone în care fiecare poate să pretindă că este bine informat sau chiar expert. Dar sunt multe alte zone în care suntem amatori sau pe deplin ignoranți. În înțelegerea pe care o avem despre lume depindem în mare măsură de cunoștințele altora. Suntem prinși cu toții, laolaltă, în aceste rețele de cunoaștere. În marile comunități și organizații aceste rețele sunt foarte complexe. Majoritatea cunoștințelor noastre vin din partea altor oameni, în forme diferite: din povești, anecdote, teorii, credințe etc. În timp ce unele dintre concepțiile noastre se bazează pe observația directă, o proporție crescândă a lor se bazează pe mesajele de la alți oameni, direct și printr-o varietate de mijloace de informare în masă. Așa s-a întâmplat mereu, doar că, în prezent, depozitul cunoașterii umane se dublează la fiecare zece ani, iar rata de expansiune se accelerează. Creativitatea unei culturi depinde de cât de deschise sunt aceste rețele și de cât de ușor putem accesa cunoașterea, întrucât creativitatea este pusă pe seama realizării de conexiuni între oameni.

Pentru Clifford Geertz, sarcina sociologului este, în esență, una de descriere și de interpretare. Înțelegerea culturilor umane, spune el, „nu este o știință experimentală în căutare de legi, ci o știință interpretativă în căutare de sens”. Alături de metodele convenționale de analiză statistică, sociologii folosesc din ce în ce mai mult tehnici etnografice și forme de descriere narativă, ceea ce Geertz numește „descriere profundă”, aceea care oglindește abilitățile scriitorilor și romancierilor în romanele și jurnalele de călătorie.

Se cuvine să amintim despre credința lui Victor Hugo, potrivit căruia „nimic nu este mai puternic decât o idee căreia i-a venit sorocul”, și poate să existe o legătură extrem de puternică între teorie și cultura populară, căci majoritatea oamenilor nu prea au timp pentru teorie, și totuși, aceasta le pătrunde în mod constant în viață. Ideile care sunt concepute în laboratoarele oamenilor de știință, în studiile filozofilor și în atelierele artiștilor se infiltrează, câteodată, adânc în cultura populară, adesea fără să ne dăm seama. Limbajul contemporan este împănăt, de exemplu, cu jargonul psihologiei. Conversațiile din baruri se referă la ego, complexul lui Oedip și alte idei freudiene, ca și cum acestea sunt simple fapte de viață, și nu propuneri teoretice ale secolului al XIX-lea. Mamele își cresc copii în funcție de capriciile și modele din teoriile legate de creșterea și dezvoltarea acestora: îi alăptează sau nu, se joacă sau nu cu ei, îi stimulează prin muzică sau imagini, în funcție de cât de mult s-a infiltrat în cultură o teorie sau alta. Câteodată, infiltrarea poate declanșa un adevărat tsunami. În anii '60, un grup de femei, printre care Gloria Steinem și Germaine Greer, au contribuit la declanșarea unui cutremur social prin publicarea unor cărți despre principiile feminismului. Pentru foarte mulți oameni, cel puțin pentru bărbați, feminismul a fost o traumă, la acea vreme. Femeile au pătruns în viața academică, ajutând la transformarea istoriei artelor și a științelor. Academicienii au trecut în revistă realizările multor femei și bărbați, unele dintre acestea fiind descoperite pentru prima dată. Ideile feministe au provocat și abordarea despre structura muncii, care îi propulsa pe bărbați în top și ținea femeile la marginea vieții corporative; afectând modalitățile de relaționare în comunitate dar și acasă. În următorii treizeci de ani, noul val al feminismului a parcurs traseul clasic al unei mari idei generative: o imensă surescitare la început, urmată de rafinarea și specializarea progresivă, ajungându-se, în cele din urmă, la contradicții și dezbateri privind interpretarea unor probleme punctuale obscure. Așa se face că în anii '90, s-a deschis calea unei noi etape a postfeminismului, care a revăzut și a transformat unele dintre principiile de bază ale feminismului timpuriu. Pe parcursul acestui drum, unele dintre cele mai revoluționare idei feministe au pătruns atât de adânc în cultură, încât au devenit căi firești, de la sine înțelese, de a vedea lucrurile.

Cuvântul „feminism” în sine și nevoia de drepturi egale au intrat, în prezent, în limbajul uzual, fiind considerate de la sine unanimitate acceptate. Ideile noi nu sunt întotdeauna chiar așa de noi și rareori apar din senin. Multe alte idei, din alte perioade de timp, au exprimat esența mișcării

feministe, din anii '60. De la mișcarea sufragetelor din 1920, la scrierile lui Mary Wollstonecraft, din secolul al XVIII-lea, toate au contribuit la dezvoltarea perspectivei feministe, cu mult înainte ca această mișcare să fie recunoscută ca atare.

Activitatea multor femei s-a pierdut în canoanele culturii masculine dominante, pe care, de altfel, o și criticau. Ideile feministe au câștigat teren datorită sensibilităților și condițiilor care au contribuit la modelarea acestora. Feminismul s-a dezvoltat mână în mână cu tehnologia, dar a fost și parte a unei politici generale de eliberare, din anii '60 și '70, care a coincis cu mișcările pentru drepturile civile, anti-autoritarism și exprimarea individuală: apariția generației „eu”.

O altă teorie este aceea că, în general, cunoașterea umană avansează cu încredere pe baza unor teorii nou clădite pe fundamentul unor teorii mai vechi. Totuși, acest lucru nu se întâmplă întotdeauna. În practică, teoriile fiind supuse modei sociale, așa cum se întâmplă în moda propriu-zisă cu lungimea fusteii sau cu renunțarea la revere. O bună parte a teoriilor stau într-o formă de uitare relativă. Peste tot în lume există oameni de știință, artiști și filozofi care produc tot felul de idei noi. Și totuși, anumite idei pot capta brusc imaginația oamenilor, în ciuda faptului că, în acel moment, pot exista o mulțime de alte teorii pe același subiect. Fiecare ar putea să fie în concordanță cu fapte observabile și să fie la fel de plauzibilă ca și următoarea. Teoriile politice sunt un exemplu ilustrativ. Survine, așadar, întrebarea deschisă *Cum reușesc unele teorii să apară și să le domine pe toate celelalte?* Atât timp cât teoria este o parte, dar numai o parte, a țesăturii organice, complexe a culturii umane.

În ce privește culturile umane, Ken Robinson e de părere că acestea sunt rezultatul creativității umane. Chiar și așa, gândirea creativă și realizările ei pot să prospere, crede acesta, în anumite condiții și pot fi sufocate în altele. Ce semnificație au toate acestea pentru a conduce o cultură a creativității în organizații speciale, inclusiv în școli și întreprinderi?

„Crearea unei culturi a inovației va funcționa numai dacă inițiativa pornește de la conducerea organizației. Dacă e să se schimbe mediul organizațional, avizarea și implicarea liderilor este esențială.” Dar există câteva principii care se aplică celor mai eficiente organizații creative. Organizațiile vorbesc, de obicei, mai mult despre inovație decât despre creativitate și există o deosebire între cele două. În practică, o cultură a inovației se bazează pe cultivarea a trei procese, corelate între ele. Primul este *imaginația*: abilitatea de a gândi evenimente și idei care nu sunt accesibile simțurilor noastre. Al doilea este *creativitatea*: capacitatea de a genera idei originale valoroase. Al treilea este *inovația*: procesul de a transpune în practică ideile originale.

A conduce o cultură a inovației înseamnă angajarea a două provocări culturale: una internă și una externă. În lumea naturală, organismele trăiesc cu succes în simbioză cu mediul lor de viață, trăgându-și din el seva și energia și, în același timp, ajutând la menținerea mediului în viață. Desigur, acest lucru nu este adevărat întotdeauna. Unele organisme parazitare își distrug gazda, consumându-i viața și energia. La fel se întâmplă și cu unele companii. Dar să presupunem că vorbim acum despre organizații morale, care derulează afaceri sustenabile și reciproc avantajoase. Sarcina unui leadership creativ este de a facilita elasticitatea relației dintre cultura *internă* și cultura *externă*.

Provocările culturii externe includ inovații tehnologice, schimbarea populației, noi modele de comerț, fluctuații ale politicilor monetare și fiscale, competiția la nivel mondial, goana după resurse naturale și efectele tuturor acestora asupra modului în care gândesc cumpărătorii și clienții. Cultura internă a organizației poate fi gândită sub două aspecte principale: *obiceiuri* și *habitate*. Prin obiceiuri înțelegem modelele activității de zi cu zi. Acestea includ structuri formale de management și de responsabilitate: relația pe orizontală între departamente și relația pe verticală, dacă există, între nivelurile de management. De asemenea, obiceiurile includ toate codurile informale tacite ale comportamentului social, care oferă fiecărei organizații în parte specificul propriu. Prin habitat înțelegem mediul înconjurător fizic în care lucrează oamenii: structura clădirilor, proiectarea spațiilor de lucru, echipamente și mobilier. Habitatul fizic poate influența semnificativ dispoziția culturală a organizației.

În cadrul unei organizații, fiecare persoană poate să contribuie cu idei creative la dezvoltarea acesteia. Primul rol al unui lider creativ este să faciliteze abilitățile creative ale fiecărui membru al organizației.

Principiul 1: *Toată lumea are potențial creativ*. Multe organizații asociază creativitatea cu funcții specifice, adesea cu activitățile de marketing, design și de publicitate. Cu toate că aceste domenii pot fi creative, creativitatea și inovația sunt posibile în tot ceea ce întreprinde organizația. Conștientizarea faptului că întregul personal este angajat în viața creativă a organizației poate aduce beneficii uriașe, în timp ce neimplicarea lor poate avea consecințe costisitoare. Toți aceia care nu sunt implicați în activitatea pe care o desfășoară operează „neutru”.

A fi un lider creativ înseamnă conform viziunii autorului, a te asigura că fiecare persoană din cadrul organizației joacă un rol prin punctele ei forte creative și consideră că propria contribuție este valorizată ca parte a performanței de ansamblu a organizației. Acesta este unul dintre principalele argumente pe care le-a discutat în cartea sa, *The Element: Hoiufinding your passion changes everything*.

Principiul 2: *Inovația este rodul imaginației*. Hrănirea imaginației, e de părere autorul, reprezintă o parte esențială în dezvoltarea unei culturi a inovației. O bună parte a muncii de creație, mai ales în primele faze ale proiectului, presupune spirit ludic, joaca cu ideile, mâzgălire, improvizarea, explorarea posibilităților.

Sușinem cu tărie că unul dintre principalele motive pentru care atât de mulți oameni consideră că nu sunt creativi pornește de la educație și mai ales de la sistemele de educație în masă, așa cum au fost ele concepute de la Revoluția Industrială până în prezent. Atât oamenii, cât și organizațiile pot să facă foarte multe lucruri pentru a-și revigora capacitățile creative. Dar la fel de urgentă este și nevoia de a transforma sistemul educațional. Sunt mulți profesori cu aptitudini creative, care fac lucruri minunate la orele de clasă, în laboratoare și în ateliere. Instituții întregi susțin programe inovatoare în cadrul propriilor departamente și orașe întregi se luptă să procedeze la fel în regiunile de care aparțin. Totuși, în mare parte, aceste inovații se produc nu datorită culturilor dominante din educație, ci în pofida lor.

Provocarea este aceea de a realiza o inovație de amploare: să transformăm educația într-un proces care, realmente, să răspundă adevăratelor provocări de pe piața de muncă și de viață a secolului XXI, căci e lucru cert că „Educația nu este un proces linear de pregătire pentru viitor, ci se referă la cultivarea talentelor și a sensibilităților prin care să ne putem trai viețile în prezent și să ne creăm viitorul.”

DE CE VIITURI, INUNDAȚII ȘI ALUNECĂRI DE TEREN?

Profesor Petri Maria, Liceul Teoretic Teiuș

Voi încerca să fac o întoarcere în timp, în urmă cu 2 anotimpuri, pentru a putea dezvolta un subiect ce ne preocupa pe toți indiferent de anotimp, atunci când aflăm de astfel de fenomene extreme. A început iarna. Au căzut primele ninsori la munte, iar în zonele mai joase, de deal și câmpie au fost câteva zile succesive de ploi mai consistente.

A fost însă suficient, pentru ca să lase în urma lor dezastre personale, iar noi, să simțim privindu-le, fiori reci pe șira spinării. Jurnalele de știri vuiesc iarăși pe această temă.... Pentru a câta dată oare? Când vom începe să luăm măsuri mai serioase....?

Care e de fapt problema? La primele ploi mai serioase, sau după primele zile mai călduroase de la începutul primăverii, atunci când stratul de zăpadă căzut la munte începe să se topească brusc, ne lovim din nou și din nou, de aceeași veche problemă: viituri mai mari sau mai mici, inundații și/sau alunecări de teren.

Poate unii pun totul pe seama fatalității, a sorții, a voinței lui Dumnezeu, dar mă întreb însă, câți oare dintre noi, cei aproape 20 de milioane de locuitori ai țării acesteia suntem conștienți de inconștiența noastră. Ne întrebăm vreodată, care sunt cauzele ce stau în spatele acestor dezastre? Ce le cauzează? Ce putem face noi, fiecare, individual, pentru a le încetini ritmul, sau chiar opri? Facem oare ceva? Face cineva ceva în comunitatea noastră? S-au luat ceva măsuri? Învățăm oare din greșeli?

Continuăm să ne defrișăm pădurea, la nivel micro sau macro național și apoi natura ne pedepsește pentru inconștiența noastră. Suntem prea săraci, prea inconștienți, prea coruptibili ca să ne dam seama că nu e bine? Că totul se va întoarce împotriva noastră, mai devreme sau mai târziu. Dar totuși destul de devreme....

Stricăm echilibrul naturii.

Dacă coroana arborilor nu mai e, să atenueze viteza de cădere a ploii, aceasta va izbi versanții direct, cu forță crescută, spălându-i, erodându-i, ducându-i la vale.

Dacă rădăcinile nu mai sunt, să fixeze solul acesta, sub efectul șiroaielor de apă, pe care nimic nu le mai frânează, ori încetinește, o va lua și el la vale, ducând cu el tot ce găsește în cale, rupând șosele, căi de acces, terasamente de cale ferată, șubrezind fundații, dărâmând case, distrugând vieți sau destine umane. În plus, aerul pe care îl respirăm cu toții va fi mai sărac în oxigen și mai bogat în noxe, afectându-ne plămânii.

Soluții? Să ne trezim din letargia în care zăcem, la nivel individual și local, în primul rând, pentru a opri răul în care ne autocufundăm.

Să nu mai tăiem pădurea în mod inconștient, să nu mai distrugem puținele perdele de protecție, care mai există, dimpotrivă să începem să le creăm, cât mai degrabă și la nivel local. Să vină străini să o facă pentru noi, sunt puține șanse. Să luăm atitudine când vedem ilegalități silvice, să închidem ochii, băgând capul în nisip asemenea struțului, nu e o soluție. Și apoi să împădurim, să împădurim, să împădurim, ca voluntari, în campanii silvice, în campanii cu tematică ecologică....

Poate așa, mai târziu, generația noastră sau a copiilor noștri, va avea șansa de a se bucura de pădure, de aer curat, de liniștea și frumusețea acesteia, fiind mai puțin expusă riscului de viituri, inundații și alunecări de teren.

Voi încerca în activitatea cu elevii, de la clasă sau în afara ei, să sădesc în mintea și inima lor necesitatea protejării pădurilor ca o condiție minimă pentru protejarea vieții generațiilor viitoare.

PROCESUL DE ÎNVĂȚARE LA ADULȚI

Profesor Lup Maria, Liceul Teoretic Teiuș, Colegiul de Afaceri Alba-Iulia

Metode specifice –adulți -CERINȚE

„căi de urmat” *metha* = „spre”; *odos* = „cale”, „drum”), pentru punerea în valoare/ accesibilizare

- Ce încercăm să atingem prin folosirea acestei metode?
- De ce resurse avem nevoie pentru a aplica această metodă?
- - Ce cunoștințe și competențe anterioare pot fi puse în valoare, respectiv sunt necesare pentru a aplica această metodă; la ce se face apel ?
- - Mă poate ajuta această metodă să evaluez ce au învățat cursanții ?

Metode specifice-nevoi

- De cât timp am nevoie pentru a respecta toate regulile și etapele metodologice în aplicarea metodei ?
- - Am nevoie de o aranjare specială a spațiului didactic (având în vedere și climatul didactic pe care doresc să-l facilitez), respectiv sunt nevoi speciale ale cursanților de care să țin seama pentru ca metoda să fie inclusivă ?
- - O altă metodă poate duce la atingerea mai eficientă a obiectivelor

METODE - Clasificare

1. În funcție de sarcina didactică dominantă:

- - metode de debut al lecției, de „spargere a gheții” ;
- - metode de prezentare, centrate pe profesor;
- - metode de interacțiune, centrate pe elevi;
- - metode de acțiune, de tip proiect;
- - metode de feedback și de evaluare.

2. în funcție de gradul de implicare al cursanților sau de nivelul de activizare al acestora, delimitează următoarea grupare a metodelor

3. În funcție de modul de grupare a cursanților, respectiv de organizare a muncii :

- - metode de lucru individual: liber sau la recomandarea și sub supervizarea profesorului;
- - metode de lucru în perechi: profesor-student, student-student;
- - metode de lucru în echipă sau în grupuri: grupuri efectuând aceeași activitate *versus* grupuri efectuând activități diferite; poate fi vorba despre cooperare, complementaritate sau competiție între grupe. De obicei, pentru prezentarea rezultatelor muncii pe grupe, cursanții sunt regrupați în plen, frontal;
- - metode de lucru colectiv: într-un singur sens, de la profesor la grupul de studenți (frontal); în dublu sens, profesor-studenți, studenți-profesor; în sens multiplu, profesori - grup cursanți;
- - metode de lucru în grupuri mari (conferințe, dezbateri) - vezi și ultima parte a acestui subcapitol.

Metode centrate pe adult

- a) *Lucrul în grup* este foarte stimulatîv pentru cursanții adulți, care au astfel ocazia să apeleze la propria experiență, să o valorifice și să le-o împărtășească celorlalți. Rolul grupului este mult mai mare.
- explicați clar sarcina
- formulați întrebări pe rând;
- - nu vorbiți prea mult;
- - dacă sunt sarcini diferite, lăsați-i să aleagă ei sarcina la care să lucreze;
- - nu vă limitați doar la prezentarea orală, pregătiți și textul tipărit
- vizitați grupurile pe rând când lucrează
- la colectarea în plen a rezultatelor muncii de grup respectați procedura care le permite tuturor să se exprime:

- - nu ignorați răspunsul studenților
- b) *Dezbaterea*: discuțiile, ca instrument de învățare
- c) *Furtuna de idei (brainstorming)*: în timp ce grupurile de discuții sunt folosite în primul rând la sfârșitul activităților pentru verificarea sau fixarea cunoștințelor.
- d) *Jocurile de simulare* „folosirea unui proces pentru modelarea unui proces”. Oferă posibilitatea de a exersa noile deprinderi și cunoștințe acumulate într-un mediu sigur, în condiții controlate de profesor (uneori situația este deliberat manipulată de el pentru a arăta ce poate să nu funcționeze, la ce riscuri se expun cursanții în situațiile respective.
- e) *Harta minții (mind mapping)* este o tehnică sau un sistem util organizării gândirii, prin care învățarea, acumularea și crearea unor conținuturi sau idei complexe pot fi prezentate
- f) *Studiul de caz* se referă la descrierea unei situații reale și relevante, care este destul de complexă pentru a fi analizată. Cazul trebuie să fie real suport minim cu o eficiență maximă

Metode centrate pe elev

- g) *Tehnica peretelui de afișaj* - numită și tehnica *metaplanului*, după sistemul metaplan al fraților Scnnelle, Quickbom - metodă de moderare. Modul de lucru este următorul: moderatorul elaborează pentru ședință Modul de lucru este următorul: moderatorul elaborează pentru ședință un plan de desfășurare care corespunde temei, participanților și timpului avut la dispoziție. Tema introdusă este, de obicei, prea complexă pentru a putea fi abordată în timpul avut la dispoziție. De aceea, participanții sunt cei care stabilesc timpul de lucru.
- 3. *Metode de acțiune de tip „proiect”*: metodele și strategiile de acțiune sau participative sunt modalități de predare în care accentul se pune pe ceea ce fac participanții, și nu pe ceea ce face profesorul, studenții fiind activi atât din punct de vedere fizic, cât și intelectual în timpul procesului de învățare
- a) *(Mini)proiectele de cercetare* constituie o abordare comună în cele mai multe cursuri și implică, de exemplu, scrierea unui eseu pe baza celor cercetate, un studiu de caz sau chiar conceperea unui proiect.
- b) *Experimentul* le oferă studenților posibilitatea de a realiza o activitate practică din care pot trage concluzii, în urma analizării efectului pe care variabilele experimentale introduse le-au avut asupra rezultatelor. Este des invocat.
- c) *Vizitele la muzee, galerii etc.* constituie pentru cursanți o modalitate de a lua contact cu modele reale prin observarea directă a exponatelor (de exemplu, diferite etape în evoluția unui artist prin observarea evolutivă a lucrărilor sale expuse), respectiv compararea cu produse

Bibliografie

- Ursu Vasile, Didactica pentru adulți, Ed. ALTIP, Alba-Iulia, 2008
- Vintanu Nicolae, „Educația Adulților”, E.D.P., București, 1998
- Palos, Ramona; Sava, Simona; Ungureanu, Dorel (coordonatori), „Educația Adulților” Polirom, Iasi 2007
- Mucica Teodor, Mijloacele de învățământ în a doua jumătate a secolului al XX-lea, revista de pedagogie nr.5, 1990.
- Miclea Mircea, Psihologie cognitivă, Cluj-Napoca, Casa de editură Gloria, 1994

EDUCAȚIA SEXUALĂ – PRO ȘI CONTRA

Prof. Poptelecan Călin, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

Modificările apărute în ultimele decenii în comportamentul demografic al populației din Europa fac să se înregistreze tendințe noi în structura populației pe grupe de vârstă și sexe, cu anumite implicații socio-economice majore.

Astfel, s-a constatat un declin puternic al fertilității, cu scăderea numărului de copii cu rang mare (III-IV) și creșterea intervalului protogenetic; creșterea numărului de divorțuri, uniunile consensuale luând tot mai mult locul căsătoriilor, având drept consecință creșterea fertilității nelegitime.

S-a observat în timp o evoluție și a rolului femeii în societatea evoluată ca și de altfel a nivelului de educație cu implicații asupra stării de sănătate a copiilor. A crescut timpul dedicat îngrijirii și educației copiilor în detrimentul copiilor nedoriti. Acest lucru s-a datorat și eficacității foarte mari a mijloacelor contraceptive.

Libertatea individuală în cadrul Drepturilor omului impune respectarea hotărârii conștiente și responsabile a individului și cuplului de a-și decide singur numărul de urmași și momentul apariției lor. Astfel în societatea modernă există două tendințe diametral opuse în ceea ce privește comportamentul demografic; familia are tendința de limitare a numărului de urmași, în funcție de starea materială, educație, cultură, etc., pe când societatea/comunitatea are nevoie de forță de muncă pentru producerea bunurilor necesare societății.

În general, experții O.N.U. în populații consideră că în funcție de tipul de comportament demografic al unei populații se poate realiza; reproducerea largită – crește numărul populației dacă o femeie dă naștere la două fete, reproducere staționară dacă o femeie dă naștere la o fetiță, reproducere îngustată dacă nu dă naștere la nici o fetiță.

În concepțiunea actuală – educația sexuală, este o activitate complexă, organizată sistematic, prin exercitarea de către un subiect asupra unui obiect de acțiuni conștiente în vederea modelării acestuia din urmă. Aceasta presupune mai multe aspecte; informații asupra sexualității, elemente de anatomia și fiziologia reproducerii, dezvoltarea adolescentului, comportamentul sexual, propria îngrijire și igienă, sarcina și controlul sarcinii. Scopurile educației sexuale - enumerăm doar câteva; studiul factorilor care contribuie la păstrarea stării de sănătate, armonia sexuală în cadrul căsătoriei bazată pe un suport etic, prevenirea transmiterii bolilor cu transmitere sexuală (BTS), ocrotirea mamei și copilului. Scopul final este păstrarea stării de sănătate, în conformitate cu definiția dată de OMS ca reprezentând „integritatea și bunăstarea fizică, psihică și socială a individului și a comunității sociale”.

Educația sexuală interesează toată populația. Ea are un important caracter instructiv și educativ, direcționat și profilactic. În numeroase cazuri, deteriorarea legăturilor afective și a relațiilor sexuale conjugale are la bază o ignorare a celor mai elementare noțiuni de anatomie, fiziologie și igienă a organelor genitale, nu rareori însoțită de diverse prejudecăți cu implicații grave pentru dinamica sexuală a cuplului.

Sexualitatea și educația sexuală reprezintă probleme controversate în orice societate. La noi în Europa aceste subiecte au fost dezbătute de ambele orientări politice și anume; conservatorismul și modernismul, iar în urma diverselor confruntări, situația a rămas contradictorie în ceea ce privește selecția teoriei conformă cu etica morală. În final părțile au căzut de acord că sexualitatea nu are o bază pur instinctuală și participă la procesul de formare a identității sexuale și al comportamentului uman. Sexualitatea reprezintă totalitatea caracteristicilor sociale și psiho-somatice legate direct sau indirect de sex presupunând următoarele: aspect, senzualitate, sexualitate, identitate sexuală, sănătate sexuală și reproducere.

În relația dintre atitudinea populației și valorile ei are ca și consecință mai mult creșterea decât descreșterea anxietății în legătură cu educația sexuală.

Analiza celor mai mulți factori relevă rolul dominant al creștinismului, valorile de bază în educația sexuală se regăsesc în dogma creștină, printre acestea enumerăm: statutul femeii, familia, castitatea, normalitatea.

Astfel, creștinismul înțelege sexualitatea doar prin prisma reproducerii și nu admite aceste relații pentru plăcere. Apogeul acestor idei a fost secolul al –XII-lea când căsătoria era considerată un sacrament, iar un comportament extraconjugal și neproducător de copii era considerat păcătos.

În secolul XIX se conturează sexologia bazată pe știință, legată de unele nume Hirschfeld, Kraft-Ebing iar medicii au început să preia locul preoților ca autorități în tratamentul comportamentului sexual. Un salt important în evoluția sexologiei a fost psihanaliza, datorată

teoriei lui Freud, care evidențiază rolul subconștientului, din modul de abordare a acestuia, reiese că este o forță închisă în personalitatea psihicului fiecăruia, care atunci când este blocată se manifestă prin nevroze.

Informațiile foarte valoroase au fost furnizate de zoologia și biologia animală în ceea ce privește comportamentul sexual natural și normal. Din datele furnizate de acestea rezultă că diferențele dintre femeie și bărbat sunt universale, baza acestora fiind de natură instinctuală, heterosexuatitatea fiind considerată normalitatea biologică universală.

Biologia medicală a oferit și ea mult material științific în explicarea rolurilor sexuale tradiționale, astfel orientarea instinctuală are la bază fenomenul de biochimie. Mai recent, în societatea contemporană se conturează și se extinde tot mai mult fenomenul de sexualitate de „recreație”, un subiect pe placul și de altfel foarte exploatat de mass-media.

În secolul XX, Școala de Sociologie din Frankfurt a emis o „teorie a criticii”, având ca bază ideea acordării unei atenții sporite relației dintre sexualitate și societate.

Teoria criticii sociale, aplicată fenomenului de sexualitate umană, are tendința de a distruge componentele sale istorice, iar Foucault a investigat cauzele și formele comportamentului sexual, conturând o istorie a ideii de sexualitate. El percepe sexualitatea în contradicție cu percepția convențională ca o relație între mai mulți termeni.

Sexualitatea percepută mai ales în contextul social, a condus la o apreciere a interrelației dintre sexe, clasa putere în particular, a subordonării femeii. În particular familia, ca nucleu, a fost principala cauză a oprimării economice a femeii, reprimarea sexualității femeii și a posibilității ei de alegere, fiind un element în perceperea societății de tip capitalist. Această critică a avut ca bază istoria și însuși sexologia ca și știință.

Astfel, sexualitatea este explicată în termenii unei construcții de elemente biofizice și forme sociale preexistente.

În lumina celor prezentate, cu argumente pro și contra, de natură biologică, fiziologică, socială și psihologică s-a încercat creionarea caracteristicilor și ideii de educație sexuală atât de necesară în orice moment unei societăți.

Bibliografie:

- Bauman A.; Adolescente mental health and risky sexual behavior; young people need health care that covers psychological sexual and social areas, BMJ , 2000,2;24-27
Ciobanu V., Nistor V.; Ghid în educația pentru sănătate , Ed. Timișoara , 1997
Stanciulescu R., Sănătatea reproducerii, Statistica , 2005, pag.25-55
Serbanescu F., Morres L., Friedmann J., „Studiul sănătății Reprodusei în România, 1999” Raport Final , 2001, CDS, ARSPMS.
Ursoiu C.; „Igiena sexuală”, Ed. Flacăra , 1986.
Ivancic-Doucette K.; Adolescents and HIV; the coming storm”, Advances for Nurse Practitioner, 2004.

PROMOVAREA COLABORĂRII ÎNTRE ELEVI ÎN CADRUL ȘCOLII

Prof. Maniu Valeria Angela, Școala Gimnazială Gârbova

“Școlile să fie nimic altceva, decât ateliere pline de activitate. Numai astfel vor putea să probeze toți, în propria lor practică, adevărul că: învățând pe alții ne învățăm pe noi înșine.” Jan Amos Comenius

Școala trebuie să ofere elevilor posibilitatea dobândirii unei experiențe sociale, constructive, bazată pe încredere și colaborare în rezolvarea problemelor vieții și care asigură conviețuirea într-o lume pașnică. Elevii trebuie să-și dezvolte abilitatea de a soluționa eventualele conflicte în mod constructiv. Acest obiectiv se poate realiza prin promovarea în școli a învățării bazate pe cooperare.

Un argument îl constituie multitudinea priceperilor și deprinderilor practice pe care le formează, odată cu **dezvoltarea creativității**, a plăcerii de a lucra independent și a simțului estetic. Școala trebuie să încurajeze formarea unui spirit critic, a unor atitudini pozitive și a studiului individual, antrenând elevii în activități diverse și diversificate, pentru a-i face să renunțe la rolul pasiv. Toate aceste oportunități le oferă participarea cu elevii la proiectele educaționale.

Copilul de azi își însușește cunoștințe și deprinderi practice și sociale utile adultului de mâine, care trebuie să facă viața familiei mai frumoasă și mai bună. Noile tendințe educaționale promovate în cadrul reformei învățământului trebuie să pună accentul pe formarea unei personalități libere și independente care va fi capabil să ia decizii în situații dificile și riscante. În aceste condiții, școala trebuie să devină un prieten al copilului, deschisă pentru toți membrii comunității. Un rol aparte în formarea unei școli prietenoase copilului o are familia-considerată și prima școală a copilului. De asemenea, un rol deosebit de important îl are și comunitatea, care este obligată să ofere un mediu optim de dezvoltare, de socializare și educare a copilului.

Parteneriatul educațional se desfășoară împreună cu actul educațional propriu-zis. El se referă la cerința ca proiectarea, decizia, acțiunea și colaborarea dintre agenți educaționali. Parteneriatul educațional urmărește transformarea reală a elevilor în actori principali ai demersului educațional, urmărindu-se atingerea unor obiective de natură formală, informală, socio-comportamentală.

Proiectele precum eTwinning permit creșterea calității activităților de învățare desfășurate cu elevii, activitatea independentă desfășurată de elevi devine, astfel, concludentă. Învățarea prin descoperire asigură elevilor o dobândire conștientă a conținutului curricular, acesta fiind ușor de reactualizat, o dată trecut prin filtrul propriu. Fiecare parte implicată are de învățat una de la alta, în același timp analizând aspectele pozitive și cele negative ale fiecărei părți. Școala are menirea de a aduce cât mai multe beneficii pentru elevi, implicând totodată și membrii comunității prin diferite proiecte/ parteneriate în comun. Numai valorificând toate aspectele familiei și ale comunității, școala va reuși în cele din urmă să „atragă” elevii în procesul de cunoaștere și cercetare, roadele fiind implicarea tuturor elevilor în realizarea unei școli prietenoase copilului.

Un exemplu de implicare activă în cadrul colaborării școală-familie o reprezintă „Boxa de Încredere” instalată în incinta fiecărei instituții care are drept scop identificarea problemelor/cazurilor de încălcare a drepturilor copiilor. Este de menționat că elevii depun aceste petiții fără a se identifica ceea ce mărește gradul de obiectivitate asupra petițiilor, în același timp oferă elevilor posibilitatea de a „vedea” real problemele școlii, care ulterior sunt analizate și rezolvate în dependență de gravitatea lor de către administrația instituțiilor. Relația dintre cooperare, dezvoltare cognitivă, comportament și interdependența socială se fundamentează din punct de vedere teoretic pe:

- teoriile dezvoltării cognitive – cunoașterea are un caracter social, se construiește prin efort colectiv, de a ști, de a înțelege și de a rezolva o problemă
- teoriile behavioriste – se centrează pe impactul recompenselor și sancțiunilor grupului asupra celui ce învață
- teoria interdependenței școlare – grupurile sunt entități în cadrul cărora independența dintre membrii variază, esența unui grup ține de interdependența dintre membrii, iar modificările la nivel individual sau de subgrup produc modificări la nivelul altui membru al grupului sau al altui subgrup; o anumită stare de tensiune intrinsecă în cadrul grupului motivează dinamica spre realizarea scopurilor comune urmărite.

Aceste teorii evidențiază atât modul de învățare a comportamentelor sociale cât și aspecte concrete legate de procesul de socializare, de formare și schimbare a atitudinilor, de influență și control social, comunicare, aspecte care se regăsesc în viața cotidiană în clasele de elevi. Procesualitatea și dinamica relațiilor dintre elevi și institutori în clasă este puternic influențată de tipurile de relații ce se cultivă; competiție, cooperare sau conflict. În ultimele decenii cercetătorii s-au ocupat de amenajarea grupului ca mediu de învățare evidențiind eficiența ridicată a grupului de elevi ce îndeplinesc o sarcină de învățare comună. Dacă elevii sunt implicați în activități ce presupun cooperarea, atmosfera în clasă este mai bună.

Bibliografie

1. Istrate, O, „Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale”, București, 2013
2. Cucoș, C, „Educația, dimensiuni culturale și interculturale”, Editura Polirom, Iași, 2000.

ACTIVITATE EDUCATIVĂ DE INTERVENȚIE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA RELĂȚIEI DINTRE ETNIA RROMĂ ȘI CELELALTE ETNII DIN MUNICIPIUL SEBEȘ

Prof. înv. preșc. Godiciu Runcan Ileana-Maria, G.P.P. nr. 3 Sebeș

Prof. înv. preșc. Muntean Maria Cristina, G.P.P. nr. 3 Sebeș

1. Argument:

Deși în ultimii ani, mai ales după aderarea la Uniunea Europeană, vorbim tot mai mult despre toleranță, diversitate, multiculturalitate, acceptare, din păcate de multe ori rămânem doar la stadiul de teorie, fără a pune în practică ceea ce susținem prin vorbe. La nivelul municipiului Sebeș s-a constatat lipsa unei comunicări eficiente între etnia romă și restul cetățenilor, cauzele acestei situații fiind în principal:

- lipsa de informare privind particularitățile istorico-culturale a fiecărei etnii;
- dezinteres pentru o colaborare eficientă între administrație locală-comunitatea romă-restul populației;
- atitudinea defensivă față de cei diferiți;

Mai observăm și o discriminare evidentă venită din partea cetățenilor români față de romi, precum și o aversiune reciprocă între cele două etnii, lipsa de interes a romilor pentru educație și pentru a munci și prezența acțiunilor agresive la care recurg unii romi (furturi). Toate acestea nu reprezintă decât un obstacol în calea dezvoltării comunității, din care facem parte toți, fiind necesară luarea de măsuri prin care să se depășească aceste bariere nepotrivite pentru un oraș european. Cine poate să facă ceva în acest caz? În primul rând școala, care ar trebui să facă primul pas spre schimbare, apoi Biserica, administrația locală, investitorii economici și restul comunității. De ce școala? Deoarece școala oferă educație, iar educația înseamnă cunoaștere, creștere, schimbare, dezvoltare, civilizație, iar o comunitate needucată nu putem spune că progresează cu adevărat. Nu este suficient să avem dezvoltare economică doar pentru o parte a cetățenilor și nici nu e acceptabilă o atitudine ostilă între etniile conlocuitoare a orașului, mai ales acum, în secolul XXI.

2. Scopul programului:

- școlarizarea copiilor și tinerilor săraci din comunitatea romă care au abandonat școala sau care nu au frecventat deloc școala;
- derularea de activități care să faciliteze o mai bună înțelegere între etnii;

3. Obiectivele programului:

- să se desfășoare activități care să încurajeze înțelegerea și acceptarea reciprocă;
- să se ofere sprijin educațional copiilor și tinerilor romi care au abandonat școala;
- să se obțină resurse din fonduri europene pentru acordarea de burse elevilor din comunitatea romă care frecventează școala și au rezultate bune la învățătură;

4. Beneficiarii programului (grupul țintă):

- copiii și tinerii romi din Municipiul Sebeș;
- cetățenii Sebeșului;

5. **Responsabili:** reprezentanții școlilor, ai Primăriei, ai ONG-urilor din municipiu, ai comunității rome, ai comunității maghiare și ai sașilor din localitate;

6. Resurse:

- umane: Inspectoratul Școlar Județean Alba, cadre didactice voluntare, reprezentanți ai administrației locale, reprezentanți ai firmelor, ONG-uri, Biserica, oameni de cultură;

- materiale: burse obținute din fonduri europene, consumabile (hârtie, creioane, pixuri, acuarele), lut, lipici, cd-uri, flipchart, calculatoare, cărți, rechizite;
- de timp: un an de zile;
- 7. **Locul desfășurării**: în școli și grădinițe, muzeu, casa de cultură, spații verzi, spațiu de joacă, în cartierul romilor, în sala de ședințe a Primăriei, la Biserică;
- 8. **Activități propuse**:
 1. filme și documentare despre particularitățile etniilor care locuiesc în municipiul Sebeș;
 2. discuții și dezbateri despre acest subiect;
 3. serbări, spectacole care să prezinte specificul etniilor;
 4. organizarea unor mese și picnicuri cu mâncăruri caracteristice etniilor;
 5. prezentarea porturilor populare românești, săsești, ungurești și rome;
 6. activități cu elevii romi precum: ore de alfabetizare, de istorie și geografie, calcul matematic;
 7. vizite și excursii;
 8. discuții cu și despre oameni de succes proveniți din etnia romă;
 9. jocuri și activități distractive comune;
 10. expoziții cu diferite ocazii: ziua României, Crăciun, Paște...;
 11. activități practice, desene, picturi;
- 9. **Evaluarea programului**: fotografii, schimb de impresii, power-pointuri, portofolii, reviste;
- 10. **Mediatizarea programului**: în presa locală, la simpozioane, întâlniri metodice, în cartier;

Bibliografie:

1. Popescu, Marciana, (2000), *Implicarea comunității în procesul de educație*, București, Editura Corint;
2. ***, (2000), *Integrarea culturii romilor în educația școlară și extrașcolară. Ghid metodologic pentru cadrele didactice care lucrează cu copii romi*, Timișoara, Institutul intercultural;
3. ***, (2002), *Participarea la educație a copiilor romi. Probleme, soluții, actori*, București;

PROIECTELE, UN DRUM SPRE EUROPA

Prof. Todor Cornelia, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș

Proiectele europene pot constitui o realitate care să ne motiveze, care să ne determine să dăm ceea ce avem mai bun, care să ne direcționeze spre noi abordări ale materiei pe care o predăm și a relației cu elevii, la o schimbare a atitudinii generale față de școală. Motivul îl constituie tocmai faptul că aceste proiecte sunt o oportunitate. Una dintre puținele la îndemâna fiecărui cadru didactic care își dorește cu ardoare și perseverență să schimbe ceva, să trăiască experiențe pe care statutul de profesor român nu le implică: perfecționări și schimburi de experiență, contacte cu alte sisteme de învățământ.

Acum câțiva ani, un profesor german oarecare, venit în școala noastră cu ocazia unei „înfrățiri”, spunea că abia copiii actualilor elevi ai școlii vor aborda diferit învățarea și că vor fi „europeni”. Nu l-am crezut atunci și nici astăzi nu îl credem, deși în momente de luciditate extremă gândul ne mai dă târcoale. Nu prea putem fi altfel decât suntem, căci orele petrecute pe băncile facultății sau cele de studiu individual nelegate de o experiență trăită în contact mai mult sau mai puțin direct cu un „model” european, sunt insuficiente.

Drumul spre realizarea unui proiect european de calitate nu este nici pe departe simplu. Nici măcar drumul până la un proiect european nu este simplu și asta deoarece termenul de „proiect” acceptă o multitudine de interpretări. O formatoare Erasmus+ descria genul de candidaturi pentru participarea la cursuri de formare în context Erasmus+ pe care le respinge cu indignare, astfel:

Întrebare: Care este motivația de a participa la acest curs din perspectiva utilității cursului pentru organizația/instituția reprezentată?

Răspuns: Proiecte.

Întrebare: Menționați cel puțin o nevoie instituțională care ar putea fi acoperită de acest curs.

Răspuns: Proiecte.

...și lista întrebărilor la care candidatul răspundea, invariabil, prin același cuvânt mai cuprindea vreo câteva întrebări.

Cam acesta ar fi un prim pas, de uriaș, în implicarea în proiecte europene: înțelegerea. Într-o încercare de definire am putea spune că un proiect european este fermentul unei noi dinamici, capabile să creeze o puternică motivație unei echipe formate din profesori și elevi interesați de perspectivele unor întâlniri și ale unor schimburi de experiență cu alți profesori și elevi, din alte țări, de alte naționalități, având preocupări, dificultăți, dar și speranțe de progres asemănătoare. Ele oferă perspectiva unor întâlniri și a unor schimburi de experiență. Pentru elevi, proiectul european este o deschidere concretă și umană spre tineri de vârsta lor, în același timp asemănători și diferiți; este o deschidere care nu se limitează la cotidiană folosire a rețelelor sociale. Implicându-se, elevii deschid porți în direcția țărilor europene, care devin în ochii lor cu atât mai atractive cu cât sunt populate de tineri care le seamănă, plasați în situații de școlarizare asemănătoare. Li se dezvoltă astfel interesul pentru limbile străine, cu ocazii concrete de a le exersa. Se constată că în acest fel Europa vine aproape de fiecare cetățean european, încă de la o vârstă fragedă. Astfel, dincolo de frontiere, Europa este capabilă să ofere un viitor profesional celor care s-au implicat, participând la proiecte și mobilități.

Drumul scrierii unui proiect viabil este greu și este cu atât mai greu într-o școală în care nu au fost derulate proiecte europene: nimeni nu știe de unde să pornească. Considerăm alternativa cea mai simplă și totodată cea la îndemâna oricui ca fiind proiectele eTwinning. Și acestea presupun însă o rețetă alcătuită cel puțin din muncă, implicare, timp, seriozitate, motivație, perseverență, o limbă străină de circulație internațională, o echipă și cunoștințe generale despre scrierea de proiecte. În relația directă cu viitorii parteneri de proiecte Twinning, cuvintele sunt mesagerii noștri. „La puissance des mots dépasse largement celle de la parole” spun, pe drept cuvânt, francezii. Ceea ce spunem inspiră sau nu inspiră încredere, place sau nu. Dacă nu inspiră încredere, celălalt tace și pleacă, iremediabil. Nu are timp de pierdut și în acest moment, pentru el, reprezintă doar o entitate, o eventualitate. Nu reprezintă nici măcar un orizont de așteptare, căci orizonturile de așteptare create de scurta autocaracterizare pe care ți-ai postat-o la profilul personal este identică cu alte câteva zeci, și nu-i transmite nimic. Pe de altă parte, posibilul viitor partener poate știe, a avut de-a face cu parteneri nereserioși, care l-au lăsat baltă după ce munciseră împreună, mai mult sau mai puțin, la un proiect. Nimeni nu-și dorește să muncească, să construiască și apoi să constate că munca lui a fost în zadar. Până la un punct, doar munca, respectiv timpul investit este în zadar. Apoi, dacă se ajunge la un proiect Erasmus+ și dacă proiectul este aprobat, o eventuală „problemă” se transformă din „serioasă” în „gravă”. Găsirea partenerilor de proiect poate fi un cerc vicios: mulți dintre cei care au experiență și au fost implicați în proiecte europene au avut experiențe neplăcute și sunt extrem de prudenți, deci greu de abordat fără o maximă seriozitate. În plus, au deja parteneri de proiect, la fel de serioși ca și ei, sunt deja suficient implicați și nu mai au timpul fizic pentru a se implica în alt proiect. Alții, mai abordabili, nu au experiență, factor extrem de important în stabilirea unui parteneriat. De aceea, testul Belbin ar trebui cunoscut, adaptat și aplicat de oricine dorește să inițieze un proiect european.

O altă posibilitate de implicare în proiecte europene este oferită de proiectele Erasmus+. Ca într-o poveste în care frumoasele fete de împărat sunt răpite de zmei, a doua fată, mai frumoasă, este prizoniera unui zmeu mai puternic și mai greu de înfrânt. Liceele teoretice au, în principal, două alternative: proiecte de mobilitate în domeniul educației școlare și proiecte de parteneriat strategic. Și ele presupun aceeași combinație alcătuită cel puțin din muncă, implicare, timp, seriozitate, motivație, perseverență, o limbă străină de circulație internațională, o echipă și cunoștințe generale despre scrierea de proiecte. Această atitudine generală se mulează, în cazul proiectelor de mobilitate, pe Ghidul programului Erasmus+, pe Apelul național și pe Planul European de

Dezvoltare, iar în cazul proiectelor de parteneriat strategic, pe Ghidul programului Erasmus+, pe Apelul național, pe parteneri la fel de motivați și pe cunoștințe de Management de Proiect.

De aceea, drumul de la oportunitate la realitate, în cazul inițierii de proiecte europene este asemenea unei curse cu multe obstacole, fiecare dintre acestea, în parte, greu de depășit.

STUDIUL DE CAZ ȘI EFICIENȚA ACESTUIA ÎN PREDAREA FILOSOFIEI

Profesor Caizer Daniela, Colegiul Național „Titu Maiorescu” Aiud

O metodă care poate fi folosită cu succes în predarea – învățarea conținuturilor filosofice este metoda studiului de caz care reflectă următoarele particularități:

1. prezintă o situație complexă care reclamă soluționare (= caz) specifică și imediată;
2. se bazează – în egală măsură – pe cercetare și acțiune concretă (deoarece cel care realizează studiul de caz trebuie să reflecteze la toate modalitățile de rezolvare a cazului).

Ce este un caz?

- ◆ o situație autentică fără rezolvare;
- ◆ o preocupare deosebit de solicitantă pentru un factor de decizie;
- ◆ o problemă de organizare (nerezolvată);
- ◆ un proces în derulare, dar pasibil de reconsiderări.

Situațiile de tip caz pot fi de trei feluri:

a) *caz descriptiv* – atunci când situația este descrisă în amănunt (exact cum se petrece), urmând dezbateri și rezolvare (soluție) în echipă; se recomandă echipă de 3-4 pentru ca fiecare să răspundă de câte o etapă; se rezolvă într-o zi;

b) *caz evolutiv* – se bazează și pe descrierea/analiza unui caz similar care deja a fost rezolvat. Documentația este sursă de inspirație, dar nu se acceptă copierea; se rezolvă în câteva zile;

c) *caz interactiv* – membrii echipei au sarcini bine definite, încă de la identificarea cazului (unul se ocupă de aspectele tehnice, altul de cele organizatorice, altul de cele financiare, altul de structurarea deciziei finale etc.). Periodic, rezultatele parțiale sunt comunicate tuturor membrilor echipei. Se pot constitui comisii de experți/arbitri se rezolvă în câteva săptămâni (alți elevi din clasă+profesorul).

Discursul filosofiei aplicate, cu accentul pus pe raționalitate și pe examinarea lipsită de părtinire a argumentelor și contra-argumentelor, reprezintă o alternativă importantă în tratarea unor probleme controversate din punct de vedere moral, supuse dezbaterii, mai precis în tratarea problemelor de etică aplicată.

Este cunoscut faptul că una din tendințele didactice recente este aceea de a muta accentul de la conținuturile predării la experiența de învățare a elevilor. În contextul multiplicării resurselor informaționale, în special după apariția internetului, a devenit mai puțin important *ce* anume predai, respective conținutul efectiv al predării, în favoarea a *cum* anume predai, respectiv ce competențe sunt însușite de elevi în cursul procesului de predare-învățare, ce experiențe de învățare dobândesc ei pe parcursul orelor, paradigma cantitativistă fiind înlocuită cu paradigma pragmatică (Miclea, 2004). Utilitatea competențelor dobândite primează în fața cantității de informații inutile în activitatea practică. Aceste considerații pedagogice generale apar cu pregnanță și în alegerea materialelor din cadrul temei eutanasiei.

Cu referire concretă la tema eutanasiei, merită subliniată importanța pe care trebuie să o joace două elemente în economia unei ore de curs de etică aplicată: cea a studiilor de caz, pe de o parte și cea a perspectivelor complexe, pe de altă parte. Desigur, planul lecției poate cuprinde în ansamblul său parcurgerea principalelor definiții și distincții terminologice referitoare la eutanasiu, cât și principalele argumente invocate pentru sau împotriva eutanasiei; aceste elemente țin mai degrabă de conținuturile predării.

Exemplu:

Obiective:

- Să definească eutanasiu și să explice diferitele ei forme;

- Să facă o legătură între eutanasiere și conceptele moralei;
- Să analizeze argumentele pro și contra solicitării din perspective drepturilor omului;
- Să identifice zonele de acord și de dezacord cu ceilalți elevi;
- Să decidă, individual și ca grup, dacă asistarea pacienților care comit suicid de către medici este legală, susținându-și ideile pe exemple și pe raționamente solide;
- Să reflecteze asupra valorii morale a procedurii .

Introducere: Eutanasia este actul deliberat de a pune capăt vieții unui pacient cu intenția de a curma suferința acestuia; ea reprezintă moartea unui pacient ca urmare directă a „ajutorului” dat de un medic.

Definiția eutanasiei: etimologia greacă a termenului: „eu” = bun, „thanatos” = moarte; „un ansamblu de acțiuni sau inacțiuni medicale, având suport etico-juridic și fiind în interesul bolnavului, în sensul în care duce la scurtarea suferințelor unui bolnav care în momentul actual, din punctul de vedere al științei medicale, nu beneficiază de un tratament etiologic, ci, dimpotrivă, prognosticul este un sfârșit apropiat și inevitabil.” (Trif, Astarastoe, Cocora, 2002, p. 73; Cocora, Ioan, Astarastoe, 2004, p. 120).

Interogația etică: este eutanasia morală?

Ancore reflexive:

- ❖ cei care se opun eutanasiei consideră că argumentul suprem împotriva opțiunii eutanasiice este faptul că fiecare ființă umană se bucură de imuabilul drept la viață. A atenta la acest drept, indiferent de motivația presupus empatică, înseamnă a avea o atitudine lipsită total de etică.
- ❖ Dreptul la viață este primul și cel mai natural drept al persoanei, premisă a exercitării celorlalte drepturi fundamentale. De-a lungul istoriei pline de arbitrar și abuzuri a umanității, lupta pentru afirmarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului apare ca un fir roșu călăuzitor. Afirmarea recentă a drepturilor omului s-a făcut prin intermediul unor documente recunoscute pe plan internațional (Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice) și pe plan regional (Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Convenția Americană a Drepturilor Omului, Carta Africană a Drepturilor Omului și Popoarelor etc.)
- ❖ Ideea fundamentală de la care pornesc opoziții eutanasiei este că, negând respectul datorat vieții umane, se creează premisa unor derapaje morale, psihologice și de conștiință socială, cu consecințe greu de prevăzut pe termen lung. De cealaltă parte a baricadei, partizanii eutanasiei susțin existența unui „drept de a muri”, care nu este antitetice dreptului la viață, ci ar fi un corolar al acestuia (Jugastru, 2002).

Studiu de caz:

În 1975, Karen Ann Quinlan, în vârstă de 21 de ani se afla într-o stare vegetativă datorată ingestiei voluntare al unui amestec de alcool și medicamente. Doctorii le-au comunicat părinților că sunt slabe speranțe ca ea să își mai recapete cunoștința vreodată. Părinții lui Karen au cerut permisiunea Curții de Judecată să o deconecteze pe aceasta de la un aparat de respirat. În cele din urmă Curtea Supremă din New Jersey a fost de acord, recunoscând dreptul unei persoane de a refuza tratamentul medical. În decizia Cruzan vs. Missouri din 1990, Curtea Supremă a reafirmat dreptul unui pacient de a refuza sau întrerupe tratamentul care îl menține în viață.

În 1991, votanții din statul Washington au refuzat o propunere legislativă care ar fi permis „doctorilor să acorde asistență la suicid”. La scurt timp, forul legislativ al statului Washington a aprobat o lege care interzicea suicidul asistat de medic. Opoziții au atacat legea în justiție, argumentând că adulții în deplinătatea facultăților mintale, bolnavi în fază terminală au dreptul fundamental de a beneficia de un doctor pentru a se sinucide. În hotărârea Washington vs. Gluckberg din 1997, Curtea Supremă a decis împotriva acestei măsuri, lăsând totuși hotărârea la latitudinea fiecărui stat.

Ce face profesorul? (după ce a constituit echipele de lucru): formulează întrebări de genul:

- ce ați sesizat că s-a întâmplat în situația cercetată?
- care sunt părțile implicate?
- ce elemente sunt importante?
- lipsește ceva semnificativ din prezentarea faptelor?
- de ce au acționat cei implicați în acel mod?

Prelucrarea și conceptualizarea

- datele problemei sunt reluate, formulate conceptualizat (ca soluții, ca idei), ierarhizate și sistematizate;
- sunt făcute și precizări cu privire la reglementările legale, standarde, prevederi etc.

La acest moment, profesorul formulează întrebări de genul:

- Care sunt argumentele pro și contra?
- Pe care le acceptați, pe care le refuzați? De ce?
- Care sunt posibilele soluții alternative? Explicați-le!
- În finalul etapei, profesorul cere elevilor să dea o formă finală *soluției alese* (sau cazului cercetat).

Concluzii și structurarea finală a studiului de caz

Tot ce au lucrat elevii se adună și se întocmește studiul de caz, în manieră științifică, pe următoarea schemă:

- prezentarea condițiilor și a contextului în care s-a petrecut cazul;
- prezentarea principiilor concrete care pot fi generalizate la o întreagă categorie de fenomene;
- prezentarea situațiilor similare;
- evidențierea soluției optime;
- impactul soluției asupra atitudinilor sau comportamentelor vizate, precum și asupra eficienței activității.

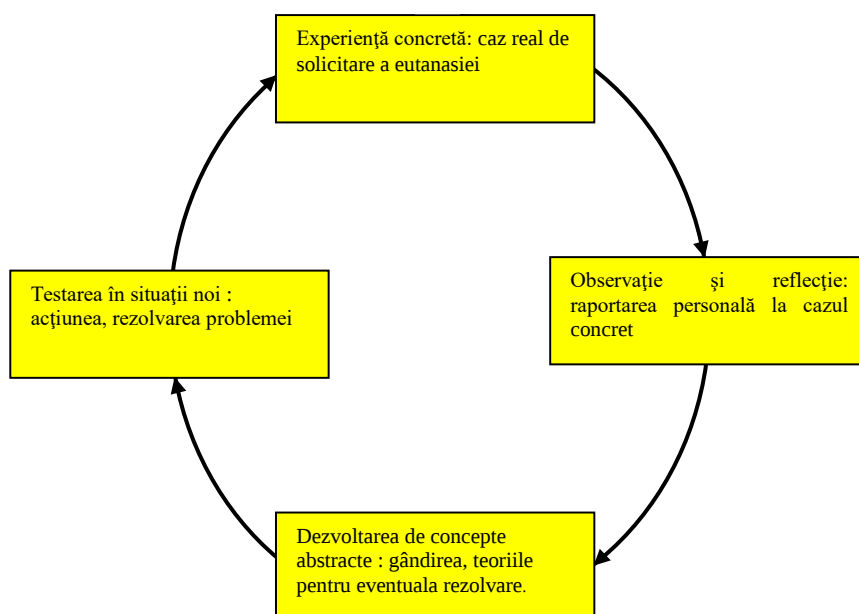
Metoda studiului de caz este eficientă dacă sunt îndeplinite o serie de condiții:

- ☐ focalizarea cazului pe obiective clare;
- ☐ gradul de dificultate al cazului analizat să fie concordant cu nivelul de pregătire al elevilor și cu posibilitățile specifice vârstei;
- ☐ să existe condițiile necesare analizei de caz;
- ☐ să solicite creativitatea elevilor.

Studiul de caz, prin natura lui, obligă pe elevi să caute și să găsească mai multe variante de soluționare a problemei în fața căreia se află. În această ipostază, studiul de caz nu urmărește dobândirea de noi cunoștințe, ci mai degrabă aplicarea practică a unor cunoștințe însușite deja, în condiții și sub forme noi, impuse de cazul ce urmează a fi soluționat.

Această metodă poate fi folosită cu precădere în adâncirea sistematizării și consolidării cunoștințelor, al verificării capacității și percepției de punere în practică a cunoștințelor teoretice, al formării unor calități necesare în activitatea de conducere, a formării priceperii de a adopta decizii optime, în modelarea unor atitudini și opinii colective. Este atât o metodă de explorare a realității, cât și de antrenare a elevilor într-o acțiune reală de cercetare și de decizie.

Metoda studiului de caz se poate subsuma modelului teoretic propus de David Kolb (1984) care identifică patru moduri de învățare: prin experiența concretă, prin observare reflexivă, prin conceptualizare abstractă și prin experimentare activă. Ciclul învățării poate începe cu oricare dintre cele patru elemente. Uneori pașii învățării experiențiale sunt reprezentați ca o mișcare circulară, alteleori ca o spirală. În această situație procesul de învățare începe de la experiența concretă.

PROIECT DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

*Prof. înv. primar Szilagyi - Tomoiu Mihaela, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir,
Ar. Școala Gimnazială "Ioan Mihu" Vinerea*

DATE BIOGRAFICE

Numele: V.

Prenumele: C.

Data nașterii: 10.07.2009

Domiciliul: Str., Nr., Loc.

Familia:

Tatăl: V. M

Mama: V. R.

Sora: V. O.-M. –elevă – clasa a VI-a

PREZENTAREA CAZULUI**Observații psiho-comportamentale:**

- problem de adaptare școlară;
- manifestă reacții de mare intensitate în sfera emoțională, în special reacții de mare sensibilitate și profunzime în sfera afectivă;
- lipsa comunicării elev – profesor, elev - elev;
- reacții emoționale necontrolate manifestate plin plâns excesiv și refuzul de a rămâne la școală.
- nu face față curriculum-ului școlar;

Scopul proiectului:

- dezvoltarea abilităților de relaționare pozitivă și a unei atitudini pro-active și pro-sociale față de grup și persoanele adulte;
- provocarea și întărirea unui comportament pro-social, de integrare și adaptare la normele de conviețuire și relaționare cu grupul de apartenență;

Eleva locuiește alături de părinții și sora ei într-o casă ce oferă condiții optime de locuit. În urma observării comportamentului elevei s-a constatat faptul că aceasta manifestă reale probleme de adaptare școlară. Părinții au pregătit-o pe elevă pentru școală, însă oferă foarte puține informații despre comportamentul acesteia și refuză dialogul pe această temă.

Eleva se integrează cu greu în colectivul de elevi al clasei și nu face față programului și rigorilor școlii. Este retrasă, emotivă și comunică cu mare dificultate atât cu colegii cât și cu învățătoarea. Plânge foarte mul, fără motiv și nu oferă informații despre starea ei. Ține mereu capul plecat și nu privește pe nimeni în ochi, nici măcar în puținele situații în care comunică. În urma evaluării complexe a comisiei de specialitate, s-au constatat următoarele:

- structură de personalitate anxioasă;
- manifestă reacții de mare intensitate în sfera emoțională, în special reacții de mare sensibilitate și profunzime în sfera afectivă;
- labilitate;
- sensibilitate și vulnerabilitate în sfera afectivă;
- ancorare în trecut (ca urmare a traumelor psihice suferite);
- influențabilitate;
- plasticitate, creativitate, suplețe;
- dinamism, activism;
- intelect de limită;
- neîncredere în forțele proprii;

- tulburare a limbajului expresiv;

Cauze:

- traumele suferite încă din perioada intrauterină și-au pus amprenta asupra evoluției în plan psihoemoțional a fetei;
- implicarea în situații traumatice repetate, a situațiilor stresante de viață.
- mediul socio-familial și influențele acestuia;
- problemele de relaționare între copil și familie.

În baza certificatului de expertiză școlară se stabilesc:

- tipul de deficiență: Intelect de limită
- gradul de deficiență: QI-85
- orientarea elevei spre învățământ de masă, cu adaptare curriculară și sprijin psihopedagogic.

Metode de investigare: observația, investigația, dialogul, chestionarul.

Caracteristici ale dezvoltării psihice:

- Senzații: - folosește activ simțurile;
- Percepții: - percepțiile auditive bine dezvoltate,
- prezintă interes pentru percepția fenomenelor sociale;
- spiritul de observație dezvoltat;
- Reprezentări: - se orientează destul de bine în spații largi, întâmpină dificultăți în a se orienta în pagina caietului sau a foi de desen, ori într-un text
- în redarea literelor de tipar unele sunt scrise „în oglindă”
- manifestă nesiguranță în recunoașterea literelor, face

confuzii între

acestea;

- Gândirea: - tempoul activității intelectuale destul de scăzut (influențează negativ randamentul școlar);
- stabilește cu greu relații logice și cauzale între fenomene;
- identifică, cu greu, soluții de rezolvare a unor probleme, cu precădere practice;
- Memoria: - memorează mecanic;
- memorează cu dificultate informații prezentate în scris;
- fidelitate scăzută, informația este reactualizată lent;
- Imaginația: - are o intuiție vie, manifestată mai ales în situații concrete practice;
- imaginația creatoare slab dezvoltată (realizează cu dificultate un desen pe o temă liber aleasă)
- Limbajul: - vocabular sărac, exprimare lacunară;
- construiește enunțuri simple;
- potențial asociativ limitat, întâmpină greutăți în stabilirea relațiilor de sinonimie, antonimie;
- lipsă de claritate și coerență în exprimarea ideilor;
- ritmul citirii foarte lent, se oprește asupra fiecărui cuvânt, are reveniri frecvente asupra cuvintelor,
- omite cu precădere litere și silabe de la sfârșitul cuvintelor;
- scris neîngrijit, uneori ilizibil;
- în scris face omisiuni de litere sau silabe;
- povestește, repovestește cu dificultate;
- Afectivitatea: - este foarte atașată de familie;
- manifestă bucurie în jocurile colective și în reușita proprie;
- foarte emotivă, interiorizată
- Motivația: - dorește atenția și simpatia celor din jur;

- motivația dominant extrinsecă, are nevoie de întăriri și aprecieri;
- Voința:
 - nesigură, ia greu decizii;
 - deși întâmpină unele dificultăți în rezolvarea unor sarcini de lucru, se străduiește să le finalizeze;
- Temperamentul:- introvertit
 - slabă reactivitate afectivă, lent, caracterizat prin răbdare naturală, înclinație spre rutină, refractar la schimbare, rezistență la efort, dar lipsit de tenacitate;
- Aptitudinile - predomină aptitudinile în sfera artistico-plastică;
- Caracterul - manifestă atitudini de colaborare în cadrul jocului;
 - nu este consecventă;
 - atitudinea față de muncă : spirit de inițiativă, creativitate, simț de răspundere limitate;

Relațiile în grupul de elevi:

- preferă compania fetelor, mai rar se joacă cu băieții;
- colaborează cu membrii subgrupului în cadrul jocurilor sau activităților recreative, dar manifestă reticență față de sarcinile de învățare în grup.

Echipa de soluționare a cazului:

- psiholog
- învățătoarea clasei
- consilier școlar
- familia

OBIECTIVE

Obiective pe termen lung :

- dezvoltarea abilităților de relaționare pozitivă și a unei atitudini pro-active și pro-sociale față de grup și persoanele adulte;
- cunoașterea aptitudinilor elevei necesare implicării în anumite activități școlare și extrașcolare;
- acordarea de sprijin în cadrul unui cabinet de consiliere psihologică;
- conștientizarea familiei în a-și asuma responsabilitatea în acordarea de sprijin fetei;
- implicarea familiei în a colabora cu învățătoarea și psihologul;
- sprijinirea fetei pentru a-și învinge teama și timiditatea;
- integrarea elevei în colectivul de elevi al clasei;
- adoptarea unor măsuri pentru înlăturarea rămânerii în urmă la învățătură.

Obiective pe termen scurt:

- cunoașterea nivelului de adaptare și de evoluție a fetei la instituția școlară;
- identificarea tipurilor de exerciții menite s-o ajute să rezolve sarcinile școlare în ritm propriu;
- întocmirea unui proiect de curriculum adaptat dezvoltării intelectuale a fetei;
- acordarea de sprijin în cadrul unui cabinet de consiliere psihologică;
- stabilirea unui program de recuperare a decalajelor în învățare;
- colaborarea cu familia elevei, în vederea sprijinirii acesteia.

Strategii și mijloace de consiliere centrate pe elev:

- valorificarea maximă a jocurilor;
- procedee de lucru simple, cu grad scăzut de dificultate;
- transformarea, în ochii copilului, a oricărei activități specifice consilierii într-o activitate specific ludică, astfel încât pentru copil totul să pară un joc la care să participe cu plăcere;
- valorificarea ariilor de stimulare și a tuturor spațiilor din școală cu care copilul vine în contact (care influențează în mod pozitiv dezvoltarea fizică, intelectuală, afectivă, senzorială și socială a copilului);
- elaborarea unor fișe de lucru pentru copil care să îi stârnească interesul;
- tehnici experiențiale și tehnici de creație, desen, modelaj, joc de rol;
- interpretarea basmelor cu efect terapeutic, alese cu precizie pentru fiecare ședință în parte în funcție de obiectivul propus și în combinație cu o strategie mai activă din punct de vedere motric;

- exerciții și jocuri de identificare a diferitelor stări emoționale,
- exerciții și jocuri de recunoaștere a diferitelor stări emoționale exprimate de figura umană (veselie, tristețe, furie, frică);
- jocuri cu reguli fixe, în care respectarea regulilor să fie recompensată, iar încălcarea lor sancționată prin încheierea jocului sau eliminarea din joc în cazul în care vorbim despre o activitate de grup.

Desfășurarea activităților:

- Sala de clasă
- Cabinetul de consiliere psihologică
- Cabinetul de consiliere școlară

Orarul derulării programului

Nume și prenume	Sala de clasă	Cabinetul psihologului
V. C.	zilnic	săptămânal

Activități desfășurate

- munca individualizată conform Curriculum-ului adaptat nevoilor și dezvoltării intelectuale a elevei;
- implicarea elevei în activități extrașcolare care să-i dezvolte personalitate, relaționarea cu ceilalți și latura artistică: Cercul de pictură, Cercul de dans popular;
- implicarea directă a mamei în sprijinirea elevei prin asistențe la lecții și efectuarea temelor;
- responsabilizarea elevei prin acordarea unor responsabilități la nivelul clasei;
- implicarea directă în derularea unor proiecte la nivel de școală și clasă;
- frecventarea săptămânală a ședințelor de consiliere psihologică;
- completarea fișelor privind traseul educațional al fetei, în vederea menținerii unei relații eficiente cu cabinetul de consiliere psihologică;
- oferirea de recompense care să o motiveze în activitatea de învățare;
- desfășurarea de activități care să întărească relația dintre mamă și fiică, astfel încât aceasta să câștige încredere;

CONCLUZII:

În urma intervenției și desfășurării activităților din Planul de intervenție personalizat, s-au constatat următoarele:

- eleva se integrează în colectivul clasei, stabilind relații de colaborare și prietenie în cadrul grupului;
- manifestă ușoară încredere în forțele proprii;
- eleva înregistrează rezultate mai bune la învățătură;
- sprijin susținut din partea familiei în pregătirea temelor pentru acasă;
- socializează cu colegii, se integrează în colectivul clasei;
- își formează prieteni printre colegi;
- câștigă o oarecare independență;
- participă la activitățile extracurriculare organizate la nivelul clasei și al școlii cu mai mult interes;
- duce la îndeplinire sarcinile care i-au fost repartizate la nivelul clasei;
- se implică în activități extrașcolare care să-i dezvolte personalitate, relaționarea cu ceilalți și latura artistică: Cercul de pictură, Cercul de dans popular;
- se consolidează relațiile în cadrul familiei, fapt care-i conferă încredere și siguranță;
- interes crescut al familiei cu privire la educația elevei;
- implicarea familiei, alături de elevă, la toate activitățile organizate la nivelul școlii și al clasei;
- existența unei colaborări eficiente școală-familie.

RECENZIE

Prof. inv. primar Alecușan Elena-Gabriela, Școala Gimnazială „Axente Sever” Mănărade

„Consiliere și orientare”

Autori: Florea, Nicoleta – Adriana; Surlea, Cosmina – Florentina

Editura: Arves, Craiova, 2008

Colecția: Științele Educației

Lucrarea își propune să familiarizeze cititorul cu activitatea de consiliere și orientare. Oferă informații relevante utile atât profesorului diriginte, cât și consilierului educativ responsabil cu activitățile școlare și extrașcolare. Este așadar un instrument de lucru util în activitatea educativă, conținând programe școlare, modele de planificări calendaristice, modele de proiectări ale unităților de învățare, precum și proiecte de lecție.

După cum ne mărturisesc autoarele în „Cuvântul înainte”, este nevoie de o nouă abordare a relației profesor-elev, la baza acesteia situându-se în primul rând nevoia elevilor de a comunica, dar și de a se cunoaște pe sine și pe ceilalți în vederea optimizării relațiilor cu aceștia, continuând cu curajul de a lua decizii, de a-și rezolva eventualele conflicte și de a-și spori încrederea în propria persoană.

Lucrarea este structurată pe patru capitole, primul capitol trecând în revistă abordările teoretice legate de conceptul de consiliere și anumite teorii ale consilierii. Reținem definiția consilierii dată de Asociația Britanică pentru Consiliere: „Sarcina consilierii este de a oferi clientului oportunitatea de a explora, descoperi și clarifica moduri de a trăi, valorificându-și resursele, ceea ce duce la sentimentul de bine interior.”

Sunt oferite de asemenea informații referitoare la modul în care se desfășoară activitatea de consiliere și orientare în școală, precizându-se rolul unor factori educativi dintre care amintim: profesorul, profesorul diriginte, directorul școlii etc.

Al doilea capitol este dedicat activității profesorului diriginte, precizându-se sarcinile dirigintelui atât în relația cu profesorii care predau la clasă cât și în relația cu colectivul de elevi. Dintre documentele dirigintelui sunt amintite: catalogul clasei, caietul dirigintelui, fișa de caracterizare psihopedagogică, aceasta din urmă fiind concepută într-o manieră practică, ușor de completat, dar relevantă prin varietatea informațiilor despre elevi. Sunt de reținut formele de colaborare ale dirigintelui cu familia elevului prin: comitetul de părinți, adunările cu părinții, vizitele la domiciliu, convorbiri individuale, precum și corespondența cu părinții elevilor.

Utilitatea acestei lucrări este dată și de faptul că sunt prezentate programele școlare pentru aria curriculară consiliere și orientare de la clasa I până la clasa a XII-a. Fiecare programă debutează cu o notă de prezentare, continuând cu obiectivele cadru urmărite, cu obiectivele de referință pentru fiecare clasă, exemplificându-se de asemenea și posibile activități de învățare și încheind cu conținuturile învățării. Autocunoașterea și dezvoltarea personală, comunicarea și abilitățile sociale, managementul informațiilor și al învățării, planificarea carierei, calitatea stilului de viață sunt temele abordate diferențiat de la o clasă la alta, respectându-se particularitățile de vârstă ale elevilor.

Sugestiile metodologice ghidează cadrul didactic referitor la metodele didactice utilizate în cadrul orelor de consiliere (jocul de rol, chestionarul de interese și abilități, simularea, brainstorming-ul etc), referitor la modalitățile de evaluare, stipulându-se clar că în cadrul acestor ore nu se utilizează notarea, utilizându-se alte metode ca: activitățile practice, exprimarea ideilor și argumentelor personale, testarea în vederea orientării școlare și profesionale, realizarea de portofolii.

De un real folos sunt și modelele de planificări calendaristice și de proiectări pe unități de învățare pentru clasele a VI-a și a XI-a, precum și un proiect de lecție pentru clasa a X-a. Datele referitoare la comisia metodică a ariei curriculare Consiliere și Orientare oferă informații relevante

referitoare la: componența comisiei, documentele acestei comisii, precum și fișa de asistență pentru ora de dirigiență.

Capitolul al treilea este dedicat activității consilierului pentru proiecte și programe educative școlare și extrașcolare. Sunt prezentate sarcinile consilierului educativ, planul managerial care trebuie întocmit de acesta, precum și un program de informare și consiliere privind cariera pentru elevii claselor a VIII-a. Un astfel de program precizează: denumirea temei, durata de desfășurare, argumentul, scopul, obiectivele programului, grupul țintă, beneficiarii, resursele necesare și modalitățile de valorificare.

Cu adevărat interesante mi s-au părut exemplele concrete de abordare a unor teme, dintre care pot fi amintite: *Blazonul personal*, *Harta vieții*, *Roata unică*, *Fereastra deschisă*, dar și *Povestea mea* prin care fiecare elev își prezintă o experiență de viață care l-a făcut fericit și a fost încununată de succes.

Ultimul capitol descrie activitatea profesorului consilier din CSAP/CJAP (Centrul școlar/județean de asistență psihopedagogică). Putem regăsi aici principiile de bază ale activității de consiliere: confidențialitatea, egalitatea șanselor, respectul fiind doar câteva valori care au stat la baza Codului etic ce trebuie respectat de consilier. Profesorului consilier îi vor fi utile documente ca: fișa postului, planul managerial, registrul de evidență a activității, raportul de activitate, fișa de evaluare, toate acestea fiind prezentate de volumul amintit. Există, de asemenea, și diverse modele de activități de consiliere, spre exemplu „Întărirea coeziunii colectivului de elevi”, „Informare și consiliere privind cariera”, precum și un studiu de caz.

Bibliografia bogată de la finalul cărții oferă trimiteri utile spre alte volume cu aceeași arie tematică, volume dintre care se pot aminti:

Băban, Adriana: *Consiliere educațională*, Imprimeria Ardealul, Cluj-Napoca, 2001;

Iucu, B., R.: *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Ed. Polirom, Iași, 2000;

Vrășmaș, Ecaterina: *Consilierea și educația părinților*, Ed. Aramis, București, 2002.

Este necesar să se consulte și alte lucrări de consiliere și orientare și în special site-ul oficial al ministerului educației, deoarece, de la apariția cărții, au survenit anumite modificări atât în ceea ce privește planul cadru, cât și programele școlare. Astfel, potrivit ordinului de ministru nr. 3371 din 12.03. 2013, aria curriculară Consiliere și orientare de la ciclul primar cuprinde disciplina *dezvoltare personală*, acestei discipline fiindu-i alocate în trunchiul comun două ore la clasa pregătitoare și câte o oră la clasa I și a doua.

Lucrarea *Consiliere și orientare* se găsește la bibliotecile orașenești, chiar și la unele biblioteci școlare sau poate fi achiziționată din librării sau de pe site-uri de specialitate, prețul fiind unul destul de accesibil. (19 lei, reducere 24% de la 25 lei, pe site-ul CEL).

În concluzie, pot spune că această carte este de un real folos tuturor cadrelor didactice, dar și altor cititori care sunt interesați de activitatea de consiliere și orientare.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „OMIDA MÂNCĂCIOASĂ”

Prof. Rotaru Alina Cristina, GPP „Prichindel” Cugir

Scenariul zilei

- Activitatea debutează cu Întâlnirea de dimineață. Salutul de dimineață se realizează prin tehnica comunicării rotative. Copiii stau pe scăunele în semicerc. Salutul pornește de la educatoare și este continuat de toți copiii grupei, fiecare salutându-și colegul din partea dreaptă, adresându-i drept apelativ „*Bună dimineața, fluturaș !*”.
- Atenția copiilor se îndreaptă spre Calendarul naturii. Alături de educatoare este chemat un copil care să ajute la completarea calendarului și sunt adresate următoarele întrebări: “Cine este prezent astăzi?”, „Ce zi este azi?- miercuri”, “Suntem în data de 13, adică cifrele 1 și 3”, „În ce anotimp ne aflăm?- primăvara”, „Suntem în anul 2016”, „Cum este vremea azi?”. Apoi se repetă lunile anului prin poezia “*Ianuarie-i lună rece/ Februarie iute trece/ Martie-i plin de*

ghiocei/ Aprilie naște miei/ Mai ne-aduce numai floare/ Iunie vacanța mare/ Iulie-i cuptor de soare/ August cară în hambare/ Septembrie cheamă la carte/ Octombrie rodul împarte/ Noiembrie-i tare noros/ Decembrie naște pe Hristos”.

- Noutatea zilei. În sala de grupă Zâna Fluturașilor a lăsat o cutiuță în care se găsește o omidă de pluș ce se numește *Omidăea*. Omidăea dorește să stea astăzi la grupa mijlocie pentru a vedea cum se joacă copiii și ce lucruri frumoase știu să realizeze.
- Educatoarea menționează tema activității „*Omidă mîncăcioasă*”, mijlocul de realizare și obiectivele urmărite, într-un limbaj accesibil vârstei preșcolare.
- Tranziția către activitățile desfășurate la centrele de interes se va realiza prin interpretarea recitativei "*Unul, după altul/ În rînd ne-așezăm/ Pornim spre sectoare/ Vrem să învățăm*". Sunt prezentate apoi centrele la care urmează să-și desfășoare activitățile. Le voi spune că astăzi am primit în cutie foarte multe materiale cu ajutorul cărora vom realiza activități interesante în legătură cu insectele.

Centrul Artă:

- copiii vor trebui să deseneze fluturași și să-și păstreze poziția corectă a corpului la masa de lucru;

Centrul Joc de masă:

- copiii vor trebui să găsească perechea jetoanelor cu imagini din poveste prin colaborarea cu ceilalți parteneri de joc.
- După finalizarea activității pe centre prin tranziția "*Iute, iute alergăm/ La baie să ne spălăm*" copiii se vor duce la baie să se spele pe mâini, apoi se îndreaptă spre sala de mese unde vor servi micul dejun.
- Rutine: „*Singurel mă spăl pe mâini*” – deprinderi de a se spăla pe mâini; „*Gustarea*” - deprinderi de a mânca frumos.
- Prima activitate de grup este o activitate de sine stătătoare - Domeniul Limbă și Comunicare și anume lectura educatoarei „*Omidă mîncăcioasă*” de Eric Carle.
- După această activitate ne vom relaxa puțin prin jocul cu text și cânt „*Fluturașul meu*”.
- A doua activitatea de grup este o activitate integrată „*Omidă mîncăcioasă*” formată din activitate practică la Domeniul Om și Societate și activitate matematică la Domeniul Științe.
 - Copiii își vor desfășura activitatea la măsuțe grupați astfel: masa fetelor și masa băieților. Se realizează intuirea materialului apoi se prezintă lucrarea model. Voi explica, în același timp demonstrând modul de realizare al lucrării: se lipește frunza pe foaie după care se lipește capul omizii, apoi pe rînd se lipesc cele 5 cerușe pentru a forma corpul; la sfârșit vom realiza cu ajutorul unei carioci de culoare neagră picioarele omizii.
 - Înainte de începerea lucrării propriu - zisă vom face câteva exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinilor: *Mișcăm degetele/ Batem tare palmele/ Strângem pumnii binișor/ Și morișca repejor/ Unim degetele/ Apăsăm și palmele/ Pumnișorii îi lovim/ De lucru ne pregătim!*
 - La etapa de lipire a corpului omizii format din 5 ceruri se realizează recapitularea concentrului numeric 1-5 dar și a zilelor lucrătoare ale săptămânii (zile în care venim la grădiniță) astfel:
 - Se lipește primul cerc din corpul omizii, apoi copii sunt întrebați dacă își amintesc ce fruct a mâncat omida în prima zi (un copil merge la panou unde afișează mărul apoi cifra corespunzătoare numărului de mere) *Luni = 1 măr*
 - Se lipește al doilea cerc din corpul omizii, apoi copii sunt întrebați dacă își amintesc ce fruct a mâncat omida în a doua zi (un copil merge la panou unde afișează perele apoi cifra corespunzătoare numărului de pere) *Marți = 2 pere*
 - Se lipește al treilea cerc din corpul omizii, apoi copii sunt întrebați dacă își amintesc ce fruct a mâncat omida în a treia zi (un copil merge la panou unde afișează prunele apoi cifra corespunzătoare numărului de prune) *Miercuri = 3 prune*

- Se lipește al patrulea cerc din corpul omizii, apoi copii sunt întrebați dacă își amintesc ce fruct a mâncat omida în a patra zi (un copil merge la panou unde afișează căpșuni apoi cifra corespunzătoare numărului de căpșuni) *Joi = 4 căpșuni*
- Se lipește al cincilea cerc din corpul omizii, apoi copii sunt întrebați dacă își amintesc ce fruct a mâncat omida în a cincea zi (un copil merge la panou unde afișează portocalele apoi cifra corespunzătoare numărului de portocale) *Vineri = 5 portocale*
- După expirarea timpului de lucru, pe traseul de pe covor educatoarea merge împreună cu copiii în dreptul locului unde sunt afișate lucrările iar prin metoda Turul galeriei se vor aprecia lucrările realizate (toți copiii vor vizualiza lucrările și își exprimă părerea, motivând alegerea făcută prin lipirea unei buline galbene pe lucrare).
- După încheierea activităților copiii vor completa „*Panoul emoțiilor*” apoi începe „*Carnavalul fluturașilor*” iar înainte de servirea prânzului fiecare copil v-a primi o „*Diplomă de fluturaș*”.

PROIECT DE ACTIVITATE

Data: 13.04.2016

Unitatea de învățământ: Grădinița cu Program Prelungit „Prichindel” Cugir, jud. Alba

Educatoare: Alina-Cristina Rotaru

Grupa: mijlocie „Albinuțele”

Tema de învățare: Cum a fost, este și va fi aici pe pământ?

Subtema: „Lumea insectelor”

Domeniul experiențial: Domeniul Limbă și Comunicare

Tema activității: „Omida mâncăcioasă” de Eric Carle

Forma de realizare: Lectura educatoarei

Tipul activității: Activitate de transmitere și însușire de noi cunoștințe

Componenta activității: ALA I + ADE (DLC)

Activități de dezvoltare personală:

- Întâlnirea de dimineață- „*Fluturași multicolori*”
- Rutine- primirea copiilor, servirea mesei; „*Singurel mă spăl pe mâini*” – deprinderea de a se spăla pe mâini
- Tranziții- „*Iute, iute alergăm / La baie să ne spălăm*” - joc muzical
- „*Unul, după altul / În rând ne-așezăm / Pornim spre sectoare / Vrem să învățăm*” - recitativă

Activități liber alese (etapa I):

- ALA I
- Artă: „*Fluturași multicolori*”- desen
- Joc de masă: „*Găsește-mi perechea*” – loto

Obiective de referință: Domeniul Limbă și comunicare- Educarea Limbajului

- Să audieze cu atenție un text, să rețină ideile acestuia și să demonstreze că l-a înțeles.

Obiective operaționale: La sfârșitul și în timpul activității, copiii vor fi capabili:

- O1 - să urmărească linia povestirii, concomitent cu imaginile prezentate;
- O2 - să formeze propoziții corecte din punct de vedere gramatical, cu noile cuvinte apărute în poveste (*cocon*= *căsuța omizii*; *brioșă*= *prăjitură*; *frunză fragedă*= *frunză nouă*);
- O3 - să rețină momentele principale ale povestirii și personajele principale, pe baza imaginilor prezentate;
- O4 - să reproducă fragmente din poveste cu ajutorul imaginilor și a întrebărilor puse de educatoare.

Strategii didactice:

- Metode și procedee:
 - conversația, observația, explicația, exercițiul, demonstrația, jocul, dialogul, expunerea.
- Mijloace de învățământ:
 - cartea „*Omida mâncăcioasă*” de Eric Carle, jetoane, planșe

- Forme de organizare:
 - frontal
- Resurse: umane – preșcolarii și educatoarea

temporale – 25 min

Bibliografice:

- Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiiu, Mihaela Fulga – „Metode interactive de grup” - Ghid metodic - Ed. Arves.
- „Curriculum pentru învățământ preșcolar (3-6\7 ani)”, MEC, 2008
- „Revista învățământului preșcolar “ nr.3-4\2012, Ed. Arlequin, București
- Elena Zavelea, „Îndrumător metodic pentru activitatea de educație muzicală, destinat educatoarelor, învățătorilor și institutorilor”, EXPONTO, Constanța, 2003

CHIPURILE FERICIRII

*Prof. Moldovan Dumitru; Bibl. Bîrz Lucreția
Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia*

Ca slujitor al școlii nu poți să nu te întrebi ce rost are azi școala? Mulți își pun tot felul de întrebări adiacente legate de numărul de ore, materiile propuse, curriculum, calitatea profesorilor, randamentul elevilor, abandonul școlar, etc. Și totuși, la ce servesc toate acestea?

Și mai mulți învinovătesc școala de lipsa de perspectivă în societatea românească. Dar perspectiva asupra vieții este astăzi mult prea puțin influențată de școală. Alte instituții, mult mai influente ne prezintă viața ca pe o autoservire, mai întâi plătești integral și apoi savurezi ceea ce ai cumpărat. Școala de astăzi se pliază pe o astfel de concepție, insistă pe o anumită modalitate de pregătire, pe competiție, pe adaptarea la nevoile economiei și societății, adică pregătirea elevului nu este pentru sine ci pentru lumea din exterior. E adevărat, cunoștințele vin din exterior spre elev, dar aproximativ 70% din ele se pierd. Ideea că elevul face progrese urmărind programa e bazată pe constrângere, pe o evoluție liniară. De fapt, nu te poți dezvolta decât în mod liber și nu poți progresa liniar și atunci la ce servesc toate frământările și dezbaterile despre școală.

Propunem acum o altă perspectivă, nu neapărat corectă, dar motivată cumva altfel printr-un alt tip de acțiune. În fond, toți avem o viață și ne dorim foarte multe de la ea. În primul rând, ne dorim să trăim bine sau mai corect, mai bine, mai bine decât în trecut.

Dacă i-am cere cuiva să identifice binele suprem din această viață, ar avea dificultăți în planul realității imediate, în găsirea răspunsului. Este într-adevăr greu să reduci tot ceea ce este bine la o singură idee. Din acest motiv, propunem înțelegerea ideii de bine, în sine, în două sensuri:

a) Ca „*eudaimonie*”, fericita cărmuire a propriei vieți, care constă într-o viață dusă sub semnul activității sufletului conform virtuții sau rațiunii.¹

b) Ca stare de mulțumire sufletească intensă și deplină.²

Dacă ne raportăm la primul sens probabil că școala ar putea contribui la această viață cărmuită în mod fericit, dar așa cum indică Dicționarul Explicativ al Limbii Române, a face sau a deveni fericit este abia al doilea sens al verbului „a fericii”.

Dacă ne gândim la o viață dusă sub semnul rațiunii, atunci putem susține că multe discipline școlare cultivă eficient rațiunea. Fiecare știință predată la școală ne prezintă termeni, definiții, conexiuni, inferențe, judecăți de valoare, etc. Și totuși, orice definiție are rolul ei uneori bun, alteori rău, căci încercând să facem lucrurile clare pe undeva le îngropăm în uitare. Astfel, școala a uitat că

¹ *Enciclopedia de filosofie și științe umane*. București: All Educational, 2004, pag. 108-109.

² *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*. București: Univers Enciclopedic, 1998.

acțiunile ei se adresează elevului și nu societății, că ele au rolul de a fericii elevul și bineînțeles n-o poate face în cazul tuturor.

Fericirea are un caracter strict personal, fiecare persoană are așteptări vii și durabile. Dacă elevii doresc totul „pe tavă”, evită durerea, suferința și nu pot sacrifica ziua de azi pentru a obține ziua de mâine. Altfel cum spunea Epicur, practică hedonismul (lipsa durerii, a suferinței), prin urmare, starea de letargie, de așteptare și „dacă le este bine”, această stare va fi întreținută cât mai mult. Prin urmare, la școală, ar trebui să ne dorim să ne îndeplinim scopul prin acțiuni ale elevului pentru el și nu pentru alții. Astfel, disciplinele care dezvoltă rațiunea sau care sunt conforme cu virtutea, trebuie să ne cultive caracterele și nu să ne oblige să acumulăm cunoștințe inutile.

Starea de căutare a fericirii ca ataraxie, ca plăcere spirituală să fie mai des folosită, deoarece ea presupune înțelepciune și dezvoltă caracterul, însă această cale fixată chiar de Socrate și Epicur a fost deviată, chiar în Antichitate, prin Aristip, discipolul lui Socrate, care s-a abătut de la regulă și în mod eronat a instituit plăcerea ca bunul cel mai înalt al vieții. De la el au fost introduse și plăcerile materiale alături de cele spirituale drept scopuri ale fericirii și astfel s-a ajuns la situația de astăzi în care totul este cuantificat după principii monetare.

Binele în limba greacă era un neutru substantivizat (*to agathón* = *binele*) și fusese creat ca un termen unic pentru a fi distins de multiplele întrebări ale adjectivului bun.³ Prin urmare, pentru a ne îndeplini scopul ar trebui să facem drumul în sens invers, de la adjectiv la verb. Cum? Prin, acțiuni morale conforme cu virtutea sau cu rațiunea, să ajungem la starea de bine, de fericire.

Acțiunea în sensul corect, de BINE, presupune a înțelege lucrurile fără a pune prea multe întrebări, prin resimțirea esenței vieții cuprinse într-o adiere de vânt, în mângâierea unui câine sau privind o floare sau un fluture. A deschide altfel sufletul elevilor, prin acțiuni conforme cu virtutea, cu binele, cu frumosul, iată care au fost obiectivele acțiunilor noastre.

Elevii au avut toată libertatea în alegerea modului de ilustrare a clipelor fericite din viața lor. Ei au prezentat fotografii și desene, cu momente considerate fericite și au realizat eseuri și fotografii pe tema abordată. Desenele și fotografiile au făcut obiectul unei expoziții, realizate în luna octombrie 2015, în spațiul CDI, prilej pentru vizitatori să trăiască fericirea într-un mod simplu și într-o exprimare liberă, fără rețineri.

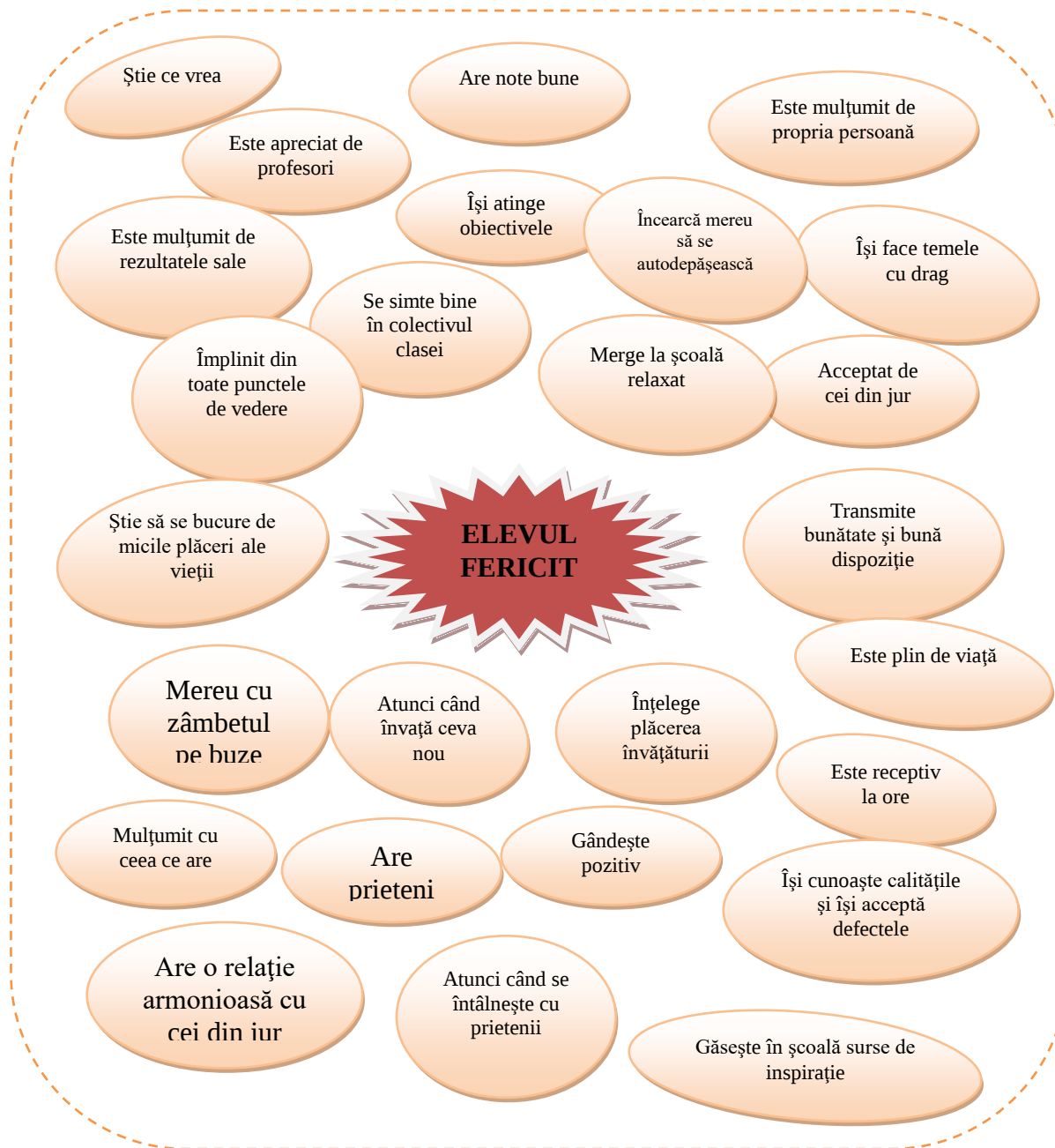
În urma dezbaterii, care a avut ca temă fericirea și motivele care îi fac fericiți pe elevi, am conturat portretul unui elev fericit. „*Elevul fericit*” este acela care știe ce vrea de la viață, are note bune, este apreciat de profesori, este mulțumit de propria persoană și de rezultatele sale și se simte bine în colectivul clasei. Cel care luptă pentru a-și atinge obiectivele, își face temele cu drag, cel care încearcă mereu să se autodepășească, este împlinit din toate punctele de vedere, de asemenea este considerat fericit.

Elevul care merge relaxat la școală, știe să se bucure de micile plăceri ale vieții, este acceptat de cei din jur, este plin de viață și transmite bunătate și bună dispoziție, este mereu cu zâmbetul pe buze, cel care înțelege plăcerea învățării este și el fericit.

Elevul mai este fericit și atunci când învață ceva nou, este receptiv la ore, este mulțumit cu ceea ce are, gândește pozitiv, are prieteni adevărați, își cunoaște calitățile și își acceptă defectele, trăiește în armonie cu cei din jur, atunci când își întâlnește prietenii și își găsește în școală surse de inspirație. (a se vedea figura 1)

³ *Enciclopedia de filosofie și științe umane*. București: All Educațional, 2004, pag. 107.

Fig. nr. 1. Elevul fericit

Deși fericirea depinde de modul nostru de gândire, ea nu se poate exprima în cuvinte, nu se poate măsura, ci este o stare, care diferă de la o persoană la alta.

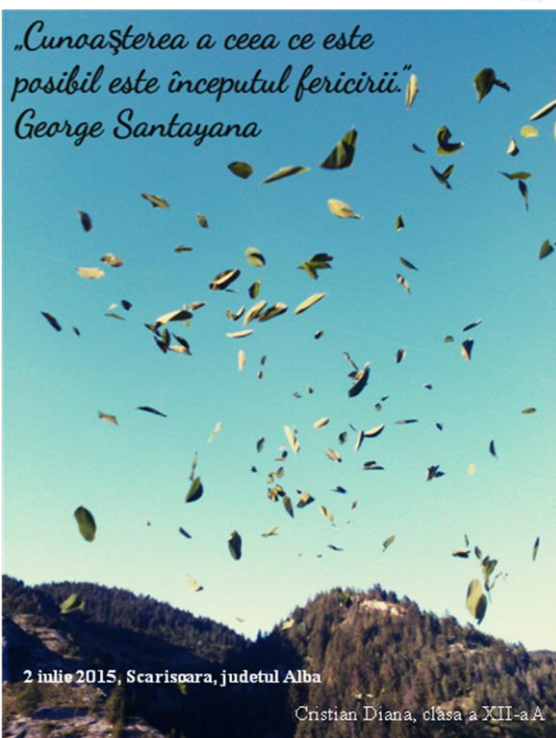
Fericirea se poate totuși obține, ea înseamnă, în primul rând, implicare și acțiune conformă cu valorile umane. Deci, FERICIREA, este o operă colectivă. „*Numai împreună putem fi fericiți separat*”.

Fragmente de fericire personală din creația colectivă a elevilor.

"Fericirea poate fi găsită chiar și în cele mai întunecate momente, dacă cineva își aduce aminte să aprindă lumina." (A. Dumbledore)

Bogdan Andreea, clasă a X-a B

2 iulie 2015, Scarisoara, județul Alba

Cristian Diana, clasă a XII-a A

Bibliografie

- *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*. București: Univers Enciclopedic, 1998.
- *Enciclopedia de filosofie și științe umane*. București: All Educational, 2004.

Utilizarea Google Drive / Google Forms ca metodă de comunicare/colaborare în mod real

Cum să folosești Google Forms pentru a crea un document interactiv?

HENEGARIU CAMELIA prof. grd.I discipline tehnice/TIC

În cadrul proiectului Erasmus+ Programme – Strategic Partnership Project Nr:2015-1-RO01-KA202-015178 INTEMPO, am participat la activități de învățare la Inercia Digital, Huelva, Spain în luna mai 2016.

O surpriză frumoasă a fost să luăm contact cu Google Forms care nu este doar o altă "unealtă" de statistică ci un formular de colectare a datelor în timp real. El permite colectarea și salvarea datelor sub formă de rânduri sau coloane, tabelar sau liste, datele putând fi răspunsuri, aprobări sau alte tipuri de acțiuni. Operațiile se pot face manual și permit vizualizarea permanentă a formelor în care sunt salvate. Culegerea de date: se definește ca fiind adunarea unor informații.

Google Forms reprezintă un instrument gratuit de la Google pentru stocarea fișierelor, care permite următoarele :

- ✚ crearea de formulare,
- ✚ de sondaje,
- ✚ de chestionare,
- ✚ participarea altor persoane la completarea formularelor on-line,
- ✚ permite colectarea tuturor răspunsurilor într-o foaie de calcul și prezentarea rezultatelor prin grafice.

Deci, culegerea de date prin Google Forms se referă la adunarea unor informații de orice fel și așezare a lor într-o foaie de calcul creând astfel o pagină în Forms, de unde activitatea principală începe. Google Forms este folosit pentru că permite lucrarea cu alți colaboratori și distribuirea documentului iar în final evaluarea lucrării prin grafice.

Accesul la Google Forms se face prin intermediul Google Drive și poate fi accesat de un cont google personal sau prin **Google Apps for Education account**.

În materialul de mai jos veți fi familiarizați utilizarea Google Forms în activitate didactică și cu modul de creare a formularelor. Totodată veți fi uimiți de ușurința conceperii unor teste on-line sau de rapiditatea colectării de informații.

Pentru a gestiona această sarcină într-un mod simplu, puteți crea o soluție folosind Formulare Google care realizează următoarele :

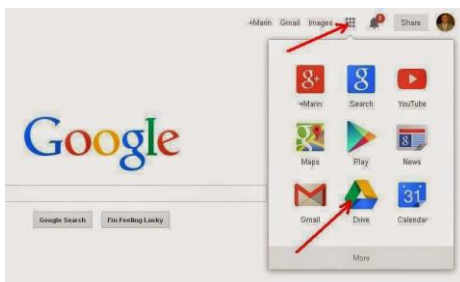
1. Creează o nouă cerere și înregistrează datele într-o foaie Google
2. Trimite un email solicitantului recunoscând că cererea a fost primită
3. Trimite un email echipei de proiect notificând-o asupra unei noi cereri care necesită o acțiune
4. Permite echipei de sprijin pentru a edita înregistrarea informațiilor de rezoluție
5. Trimite un email solicitantului cu informațiile de rezoluție.
6. Înregistrează toate informațiile din fișa Google pentru a permite raportarea

Pașii care trebuie urmăriți:

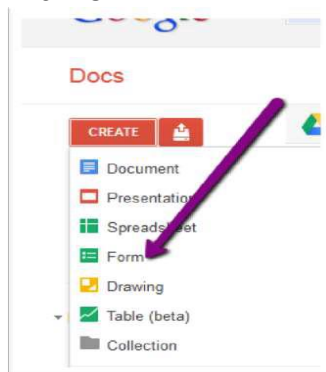
1. Trebuie să avem un cont gmail

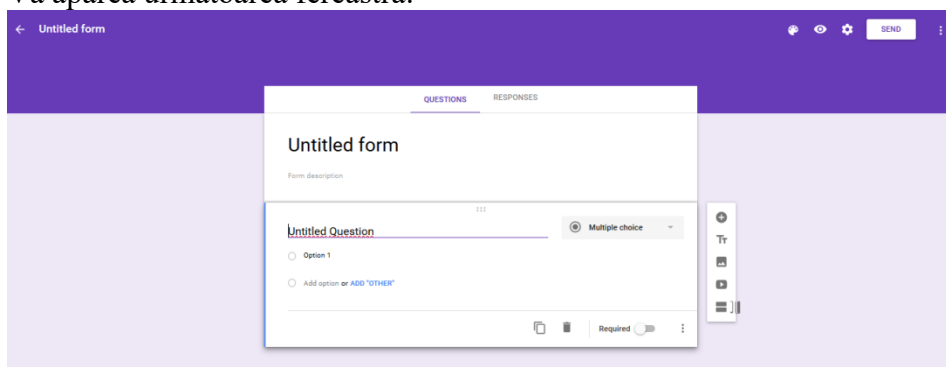
2. Din meniul din dreapta paginii selectăm *Aplicații Google* și apoi *Drive*

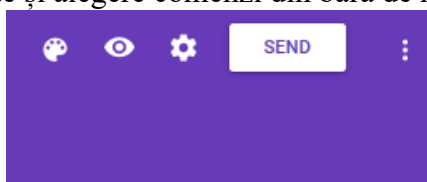
3. Din meniul care apare selectăm *Forms*

4. Va apărea următoarea fereastră:

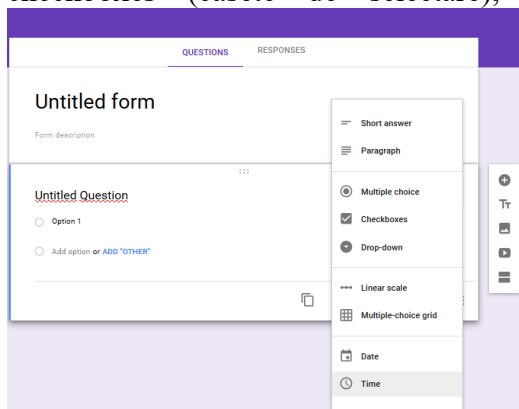

5. De aici totul este creativitate și alegere comenzi din bara de meniuri din dreapta sus.

Se pot alege diferite forme de itemi: cu răspuns scurt, cu alegere multiplă, cu alegere duală sau de tip pereche. Forma sub care itemii se pot prezenta este diversă: căsuțe de tip

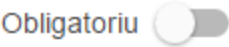
checkboxes (casete de selectare), dropdown, scală lineară, completare text, etc.

În permanență poți vedea cum arată chestionarul tău alegând (Preview), poți folosi

 (Settings) pentru informații legate de răspunsuri dar și (More) pentru diferite operații asupra formularului : copiere, imprimare, adăugare de link-uri, etc.

Fiecare întrebare elaborată în cadrul formularului poate fi duplicată prin apăsarea butonului **Duplicate (Duplicați)**. De asemenea, aceasta poate fi ștearsă prin apăsarea butonului **Delete (Ștergeți)**. Ordinea întrebărilor poate fi modificată și personalizată prin introducerea de imagini **Add image**

De asemenea, pentru fiecare întrebare, poți să și alegi dacă întrebarea e obligatorie sau nu selectând **Required question**

Pentru răspunsurile date, avem în partea de sus a formularului butonul **Responses (Răspunsuri)**. Răspunsurile sunt salvate într-o foaie de calcul. Pot fi ulterior descărcate pe calculator în diferite formate cum ar fi: .pdf, .xlsx, .csv, .html.

După ce ai terminat de adăugat întrebările, dai click pe **Send form și** în fereastra apărută poți alege cui să trimiți formularul. De asemenea, primești un link pe care îl poți trimite prietenilor. Apoi dai click pe **Done** și selectezi **Create**.

Succes!

Bibliografie:

<https://drive.google.com/drive/my-drive> - de pe contul propriu gmail;